

Maandschrift voor Bijenteelt

60e JAARGANG
No. 5

MEI
1958

VERSCHIJNT
MAANDELIJKS

OP EEN ZOMERSE MEIMAAND

hopen we na deze winterse lente. De late bloei betekent voor de bijen: langere dagen en dus meer vlieguren per dag. Voor de rijke oogst, die wij u toewensen, kunnen we u aanbieden:

Drieraams standaardslinger voor 3 broed- of 6 honingramen, korf uit één stuk metaal, wormwielaandrijving, terugdrukrem . . .	f 120,—
Vierraams standaardslinger, zelfde kwaliteit . . .	„ 140,—
Tweeraams tafelslinger, zelfde kwaliteit . . .	„ 75,—
Bijenuitlaat	„ 0,95
Idem gemonteerd op uitlaatbord	„ 3,40
Ontzegelmes	„ 4,—
Ontzegelvork met bakelieten handvat	„ 3,—
Honingzeven fijne en grove zeef, doorsnee 20 cm met hengel om aan de slinger te hangen	„ 6,—
Idem met beugel die op de emmer rust	„ 6,—
Kaasdoek voor het zeven van honing, 75 x 75 cm	„ 0,75
Idem 150 cm breed, per meter	„ 2,50
Honingbokalen, inhoud 450 gram, met ons Verenigingsmerk in het glas, met deksel	„ 0,26
Pondsflacons met deksel, karton- en perkament-inlage	„ 0,17

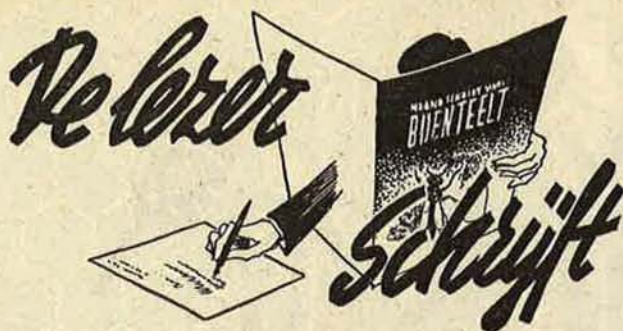
Wij zenden U gaarne onze geïllustreerde prijscurant en een handleiding voor het beitsen en schilderen van bijenkasten, het inzetten van kunstraat, het kolbtoestel en zijn gebruik, en een overzicht van de Aalster Bedrijfsmethode gratis en franco toe.

Al onze prijzen zijn vrijblijvend

Tel. 2863

Giro 823276

GOEDE DINGEN
BIJENHUIS WAGENINGEN

IETS OVER DE OMGANG MET BIJEN

Er zou een Arabisch spreekwoord bestaan, dat luidt: „Gepolijste taal doet ons vaak het begrip tussen goed en kwaad verliezen.”

Nu is het richten van onze handelingen naar zegswijzen een gevaarlijk ding en in casu zou het spreekwoord de aanbeveling kunnen inhouden om zich maar ongepolijst uit te drukken, omdat dit eerlijker zou zijn. Doch dit kan dan toch weer niet voor alle gevallen gelden en wij zullen die gevolgtrekking dus maar niet maken.

Nu meen ik, dat wij inzake iets bepaalds bij de naam noemen nog geen gevaar lopen, dat het aangehaalde spreekwoord daarop van toepassing zou kunnen zijn en in dit verband heb ik de overtuiging, dat wij zeker in ons maandblad wat kieskeuriger zullen moeten worden ten aanzien van het volgende.

Herhaaldelijk komen wij namelijk bij het doornemen van deze lectuur enkele uitdrukkingen tegen met betrekking tot het verwijderen van de koningin uit een volk, die zeker bij enigszins fijngevoelige lezers weerzin opwekken en die zich bovendien moeilijk laten verenigen met de gepropageerde liefde voor de natuur en in het bijzonder voor de bijen.

Het gaat hierom. Als men een moer, die in onze ogen nutteloos is geworden, wil „doodknippen”, „dooddrukken” of op een andere onfraaie wijze van het leven wil ontdoen, moet men dit zelf weten. Als wij menen, dat wij in de omgang met dieren, die we voor onze doeleinden benutten, op bepaalde momenten harde ingrepen moeten doen omdat rationele bedrijfswijzen zulks zouden vereisen, ook dan moet ieder dit voor zichzelf weten te verantwoorden. Doch laten wij in onze beschrijvingen van dergelijke handelingen — zeker in ons verenigingsorgaan — de diverse daarvoor vaak gebruikte smakeloze benamingen vermijden, waardoor wij bij buitenstaanders met liefde voor de natuur (insiders lezen er dikwijls overheen) minder dikwijls onprettige associaties zullen opwekken en waardoor tevens het bijenhouden als liefhebberij bij hen in aanzien zou kunnen stijgen.

Ik ben ervan overtuigd onze redactie bereid te weten aan de lezers een of meer methoden bekend te maken, die op een eenvoudige wijze kunnen worden toegepast om de vaak hoogbejubelde koningin op een wat minder smadelijke manier uit haar leven te helpen. Wij behoeven dan als wij de term „verwijderen” gebruiken niet meer daarachter tussen haakjes mede te delen „dat is een vriendelijk woord voor doodknippen”. Wij zullen dan een methode hebben toegepast, die mogelijk wat minder in strijd zal zijn met gevoelens van respect voor hetgeen levende is, waarop toch het bijenhouden als liefhebberij een basis moet hebben.

OVERDRUKKEN VERKRIJGBAAR

van de artikelenreeks van Dr. H. W. de Boer „De samenstelling en de eigenschappen van in Nederland gewonnen honing”. Franco toezending volgt na overschrijving van f 1,— op giro 846.801 ten name van onze vereniging te Wageningen. U kunt ook voor f 1,— geldige postzegels zenden. Vermelden: Overdruk Dr. de Boer.

Doe
allemaal
uw
honing
in
deze
bokaal

van Horen en Zien

Kostbaarheid

Deze week stond ik in de keuken en vulde uit een grote stopfles enige liter-inmaakglazen met honing om er hier en daar een dankbare blik als betaling voor te ontvangen. Dat is m'n egoïsme, want ik geef om te ontvangen. Dat zal bij u ook wel zo zijn. Doch hier gaat het nu niet om, ik wil even stil staan bij die honing. Het was geen gewone honing, maar prima rijpe zomerhoning die onder m'n stevige druk zacht opgultpte tegen de houten lepel. Ik proefde er eens van en zei toen zachtjes: dit is kostbaarheid, en beloofde mezelf er over te schrijven. Dan zet ik niet honing boven m'n stukje, maar kostbaarheid. De lezers hebben er dan zo gauw geen erg in dat het over honing gaat.

Over honing is al zo veel en zo knap geschreven, dat ik me niet verstouten noch het wagen kon het ook te doen. Ik ben namelijk niet wetenschappelijk onderlegd op dit gebied. Eigenlijk nergens in. Als ik ergens over schrijf dan heb ik alleen waargenomen met m'n ogen, m'n oren en m'n tong. Wetenschappelijke artikelen zijn echter even noodzakelijk voor de imkers als het wintervoer voor onze volken; de meeste imkers lezen ze echter niet, deels omdat zij ze niet begrijpen, deels omdat de wetenschap hen, helaas, niet interesseert.

Dus: honing is kostbaarheid. Voor me staan drie glazen potten met honing van onze drie drachtperiodes. Eén helder witte, koolzaad 1957, keihard, fijn gekristalliseerd, die kan je zo als dobbelsteentjes op je brood leggen. Dan een zachtgele, zomerhoning van vorig jaar. Dit is de dankbaarste honing om weg te geven, die lust iedereen. De samenstelling is dracht van de vruchtbomen, paardenbloemen en klaver. De derde pot, goudbruin, begint nu pas te kristalliseren met kleine witte sterretjes, die iedere week groter worden. Net de melkweg aan onze sterrenhemel. Ge raadt het al: heidehoning.

Een hoofdbestuurslid zei me vorig jaar: heidehoning is als oude kaas onder de kaas. De pikantste, de lekkerste.

Verder wil het me voorkomen dat vele imkers geen of weinig honing eten. Ik doe het wel. Iedere morgen een boterham er dik mee opgelegd en tot slot drink ik drie koppen thee zonder melk of suiker, bij iedere kop een of twee flinke scheppen honing op de tong. Ga dit zo ook eens doen. Ge zult niet alleen uw krachten behouden, doch bemerken dat uw werklust nog toeneemt. ♦

VAN *M*AAND TOT *M*AAND

Als je de vorige maand alles goed gedaan hebt, halen je volken in mei de voorjaarsdracht voor je binnen. Ik hoop dat je straks de slinger lustig kunt laten snorren, maar dat hangt van het weer af. De ijsheiligen regeren soms langer dan de kalender aangeeft, weet je! Deze maand echter gaan we al ver vooruit kijken, we denken al weer aan de zomerdracht.

Hoe zien de volken er uit?

De volken op de voorjaarsdracht breiden hun broednest sterk uit. Als we ze flink ruimte boven het broednest hebben gegeven, is de kans dat ze vroegtijdige zwermplannen smeden niet zo groot. Ook de toestand van de raten spreekt hier een woordje mee. Als je raten hebt met alleen in de hoeken hier en daar een paar darrellen krijg je minder gauw zwermduft in je volken dan wanneer er veel darrenwerk in je raten zit. Dus elke keer als je kans krijgt zo'n slechte raat verwijderen. Ook erfelijke eigenschappen spelen een belangrijke rol. Heb je een collega, wiens sterke volken altijd later zwermplannen vertonen dan de jouwe, dan weet je dus wat je te doen staat.

Als we straks de volken thuis krijgen, willen we graag zo veel mogelijk honing slingeren. Een deel van die honing zit in raten, waar ook broed in zit. Ratens met open broed slingeren we niet. Daarom gaan we 10 dagen voordat we de volken thuis halen een rooster leggen of een kunstzwerm maken.

Wat is ons doel?

Om nu te beslissen wat we gaan doen (rooster leggen of kunstzwerm maken) moeten we even de hersens laten werken. Zodra de zomerdracht begint, willen we hebben:

- sterke volken (al de tijdens de voorjaarsdracht gelegde eitjes zijn bijen geworden);
- geen zwermduft (jonge koningin, pas aan de leg);
- weinig broed te verzorgen (pas beginnend broednest van de jonge koningin).

Daar moeten we dus bij de behandeling van de volken zo veel mogelijk op aan houden. Maar helemaal bereiken kunnen we dit doel vaak niet. Maar dat ligt niet aan ons.

Wanneer begint de zomerdracht?

Daar schuilt nu juist de moeilijkheid. We hebben namelijk twee verschillende zomerdrachten:

- voor een deel van de imkers begint de zomerdracht omstreeks de langste dag, dus 21 juni. Zij moeten het hebben van klaver en linde;
- voor een ander deel van de imkers begint de zomerdracht veel eerder, nl. op 5 juni. Dat zijn de imkers, die hun hoofdrecht hebben op vuilboom en korenbloem.

Wanneer kunstzwerm maken?

Om nu ons doel (zie boven) te bereiken, moeten we onze kunstzwermen maken ongeveer een maand voordat de zomerdracht begint. De imker met late zomerdracht (klaver, linde) maakt zijn kunstzwermen dus omstreeks 25 mei. Dan zijn de volken misschien weer thuis van de voorjaarsdracht.

De imker met vroege zomerdracht (vuilboom, korenbloem) echter verkeert in een moeilijker parket. Hij moet

(volgens de theorie) zijn kunstzwermen maken omstreeks 10 mei. Dan bloeit dit jaar het koolzaad nog niet eens, vrees ik. Bovendien zijn de volken dan vaak pas begonnen zich stormachtig te ontwikkelen en ook daarom is het dan te vroeg om al een kunstzwerm te maken. De klaver-linde-imker kan dus een rechte lijn volgen. De vuilboom-korenbloem-imker moet schipperen.

De klaver-linde-imker

Die legt 10 dagen voordat de volken thuis komen van de voorjaarsdracht een koninginnerooster. Hoe doet hij dat? Hij zoekt het raampje met de koningin op en hangt dat even in een kistje apart, met bijen en al. Goed toedekken. Dat raam komt straks in de onderste broedbak. In die onderste broedbak gaat hij wat ruimte voor haar maken om eitjes in te leggen. Hij verwisselt daartoe een paar raten met veel uitlopend broed uit die onderbak en hangt daarvoor in de plaats lege raten uit de bovenbak. (Zijn die er niet? Dan heb je de raad om zéér veel ruimte te geven in de bovenbakken niet opgevolgd, vriend!). Als er in de onderbak „stuifmeelplanken” zitten, mag je die ook verwijderen. Maar: géén raten met voedsel, want daar kan immers bittere suiker in zitten? En die willen we niet door de honing heen hebben. Ze blijven dus beneden.

Behalve de lege raten hangen we ook nog het raam met de koningin in de onderbak. Daarop een rooster en daarop de bovenbakken. Klaar.

(Als je dit karweitje met toewijding hebt uitgevoerd zucht je misschien: had ik mijn koningin maar gemerkt. Wel, doe dat dan in het vervolg).

Weer thuis

Als de bijen weer thuis zijn van de dracht, laat je ze eerst een dag met rust. Maar dan moet je beslist heel gauw gaan slingeren. Voorjaarsshoning kristalliseert namelijk erg gauw in de raten en als dat eenmaal gebeurd is, krijg je hem er niet meer uit. Bij het afnemen van de honing kan je nu geen bijen-uitlaat gebruiken. In de bovenbakken zit immers (gesloten) broed? Een uitlaat kan je alleen gebruiken om bakken zonder broed bijenvrij te maken. Dus raam voor raam uitnemen, bijen er af stoten, de laatste bij met de bijenveger er afvegen, raat in een lege broedbak hangen, reisraam er op en zo vervolgens. Zo gauw mogelijk slingeren en vooral de broedratens zo gauw mogelijk aan het volk terug geven.

Kunstzwerm maken

Dat kan je het beste combineren met het afnemen van de honing. Maar denk er vooral aan, dat je uit de onderbak geen honing slingert. In de eerste plaats moeten de bijen tot 21 juni voer hebben en dat is niet weinig. In de tweede plaats kan daar bittere suiker in zitten.

De gang van zaken is nu als volgt. Je zet de bovenbakken opzij. Neem het rooster van de onderbak. Zoek uit de onderbak de koningin op en hang haar met het raampje waar ze op zit, met bijen en al, in een zesraamskastje. Hang daar een raat vol voer bij. Schud er vervolgens tien broedratens met bijen in af. Vul het op met lege uitgebouwde raten. Dek het toe en laat het maar even staan, met gesloten vlieggaat.

Bij het afschudden van de raten let je er nauwkeurig op of er ook koninginencellen op zitten en die breek je allemaal weg. Ook van de honingramen. Er mag geen enkele koninginencel in het volk blijven zitten, want dan mislukt de hele geschiedenis. Dan de honing slingeren en de geslingerde raten terug geven. Het hoofdvolk weer

toedekken. Vervolgens het zesraamskastje een plaats geven en het vlieggat open maken. Zo, dat was de hele operatie. Je kunt nu dertien dagen rust gaan nemen.

En nu de imker met vroege zomerdracht

Als je nog maar een paar jaar bijen houdt, raad ik je aan om het net zo te doen als hierboven beschreven voor de imker met late zomerdracht. Je komt dan wel een paar weken op het tijdschema ten achter, maar het is allemaal eenvoudig en gemakkelijk. En je moet het geleidelijk leren. Tenslotte ga je als je zes jaar bent ook niet direct naar de H.B.S. maar eerst naar de lagere school, nietwaar? Maar als je voldoende ervaring hebt opgedaan wil je er meer uit halen. En dan moet je in de eerste plaats op het volgende letten. We hebben twee belangrijke voorjaarsdrachten. Ik heb die tot nu toe gemakshalve maar in één adem genoemd. Maar het is een feit, dat het fruit om en nabij 10 dagen eerder uitgebloeid is dan het koolzaad. Is je voorjaarsdracht nu op het fruit, dan blijf ik je aanraden het net te doen als hierboven beschreven voor de klaver-linde-imker. Is je voorjaarsdracht op het koolzaad, dan moet je overwegen om tijdens de bloei van het koolzaad al een kunstzwerm te maken. Dat doe je dan 10 dagen voordat je de volken terughaalt van het koolzaad. Je combineert het dus niet met het afnemen van de honing.

Werk voor de afdelingen

Vele afdelingen reizen gezamenlijk naar de drachtgebieden. De ouwe rotten kennen de dracht en de omstandigheden op hun duimpje. Zij kunnen de beginners op een afdelingsvergadering prachtig wegwijzen maken. Niet dat het zo moeilijk is. Maar als je er als beginner tegenover staat, lijkt het wel een doolhof. En, beginners, pas je bij de werkwijze van de ouwe rotten aan. Als zij op het koolzaad al kunstzwermen maken, doe het dan ook. Wachten ze er mee tot de volken weer thuis zijn, doe het dan ook zo. Als je verder gevorderd bent op het pad van de bijenteelt mag je er wel een andere mening op na gaan houden en het anders doen, maar de beginner die te gauw meent dat hij het weet, vindt op zijn pad vaak alleen doornen en geen rozen.

Waarschuwing

Het komt nog al eens voor, dat een beginner relaties heeft met een imker, die niet in de buurt woont. Die imker oogst elk jaar veel honing en legt de beginner omstandig uit hoe hij dat doet. De beginner volgt het allemaal precies na en krijgt toch niet die goede resultaten. Hoe komt dat? In veel gevallen doordat de drachtomstandigheden verschillend zijn. Zelfs op een geringe afstand van b.v. 10 km kunnen die geweldig verschillen. Ook in dit geval de raad: doe als afdeling iets om tot een vaste gedragslijn te komen. Ook de imkers die al jaren lang bijen hebben, kunnen er hun voordeel mee doen.

Doppen breken

Na het maken van de kunstzwermen hebben we dertien dagen rust gehad. Maakten we dus de kunstzwermen op

OPENING Snelgrovebord

Enige lezers schrijven ons, dat de opening in het midden van de door Snelgrove ontworpen separator, waarvan wij op blz. 48 van het maartno. nogmaals een afbeelding plaatsten, op die afbeelding te klein is weergegeven. Ook wij vinden dat die belangrijk groter moet zijn dan Snelgrove hem tekende. Aan de schrijvers onze dank.

DE SCHIJNWERPER OP...

onze actieve afdeling Hengelo (Ov.), die op 8 mei 50 jaar bestaat en die hard werkt aan de bouw van een immenschoer en een moderne bijenstal waar ook de flatbewoners hun volken kunnen plaatsen. Het geheel komt, als alles goed gaat, in een groot openbaar park van 18 ha. te staan aan de rand van de stad.

Onze gelukwensen met uw jubileum, Hengelo, en hulde voor het prachtige initiatief.

een zaterdag, dan moeten we dertien dagen later, dus op een vrijdag, weer aan het werk. In onze volken zijn namelijk redcellen aangezet en op de dertiende dag vinden we in zo'n volk meestal de eerste jonge moeder, die pas uitgelopen is. Wachten we langer dan kunnen we een zwerm krijgen. En dat willen we voorkomen. Daarom gaan we op de dertiende dag alle raten stuk voor stuk nakijken en er de aangezette redcellen van verwijderen. Daarvoor is het beslist noodzakelijk elk raam af te schudden, want op een raam met bijen zie je beslist doppen over het hoofd. Ze zitten vaak listig verborgen tussen het verzegelde broed. Een ouwe rot ziet ze direct, maar een beginner moet zeer zorgvuldig kijken.

Met dat doppen breken begin je niet te vroeg, doe het in de namiddag na vier uur. Bij dat werkje lopen er namelijk meestal verscheidene koninginnen uit. Laat ze rustig in het volk lopen. Na vier uur geeft het geen aanleiding tot zwermen. Gedurende de nacht vechten de jonge koninginnen het samen wel uit wie er over zal blijven. De volgende morgen vind je er een aantal dood op of voor de vliegplank liggen.

De overgebleven jonge koningin moet nu nog op bruidsvlucht gaan. Je laat het volk met rust en een maand nadat je de kunstzwerm maakte ga je eens kijken of de jonge majesteit al aan de leg is. Maar dat is kost voor de volgende maand.

Bruidszwermen

Theoretisch kan een volk, dat we behandeld hebben als boven omschreven, niet meer zwermen. In de praktijk evenwel krijg je soms een bruidszwerm. De kans op bruidszwermen wordt veel geringer als je:

- a. je kunstzwerm maakt vóórdat er zwermcellen in het volk zijn, dus voordat de „zwermkoorts” het volk heeft bevangen;
- b. je kunstzwerm flink sterk maakt, dus zoals we beschreven hebben. Vele imkers schudden niet 10 maar 5 of 6 ramen bijen bij de kunstzwerm. Maak er gerust 10 van. De vliegbijen gaan toch wel terug naar het hoofdvolk.

Maar ook als je je kunstzwerm vroeg en sterk maakte, is de kans op een bruidszwerm niet helemaal uitgesloten, hoewel wel veel kleiner. Hou dus een oog in het zeil.

Wat is dat eigenlijk, een bruidszwerm? Het fijne weten we er niet van. Maar het is ongeveer als volgt.

Er zit een aantal bijen in de kast, die de zwermkoorts te pakken hebben. Ze willen „er uit” met een koningin. dat kunnen ze niet, want wij hebben de oude koningin weggenomen en haar gebruikt in de kunstzwerm. Nu gaat de jonge koningin op bruidsvlucht of op een oriëntatievlucht. Ha, denken de bijen, daar gaat een koningin de kast uit. Wij moeten mee! En dat wordt dan die bruidszwerm. Soms keert de koningin in de kast terug, bevrucht en wel, dan is er geen vuiltje aan de lucht. Soms ook gaat de bruidszwerm met koningin en al aan de boom hangen. Voor het betreffende volk is dat fataal, want er zijn zelfs geen eitjes of larfjes waarop ze een paar nieuwe redcellen zouden kunnen optrekken. Geeft de imker echter de bruidszwerm aan het volk terug, dan is alles meestal in orde. Meestal.... want er zijn ook

BIJEN BIJ BESSEN

Weliswaar zijn de rode bessen Duitse Zure, Heros = Laxton's Perfection, Rote Vierlander en Heinemann's Spätlese allemaal zelffertil, maar bij kruisbestuiving krijgt men meer en grotere vruchten. Daarbij komt dat rode bessen (in tegenstelling met zwarte) door bijen druk bevrologen worden. Rode bessen krijgen dus op natuurlijke wijze veel meer kruisbestuiving dan zwarte.

Uit: Fruitteelt 5-4-1958.

wel gevallen bekend waarbij zo'n teruggegeven bruidsworm de volgende dag weer en soms een dag of vijf achter elkaar afkomt. Die hadden het dus wel erg te pakken.

Maar als je kunstzwermen maakt voordat er zwermduft in de bijen is, loopt het meestal goed af.

En die lege kasten !

Je weet natuurlijk wel wat je beste volk is. Op de dertiende dag na het maken van de kunstzwerm moet je ook van dat volk de doppen uitbreken. Wil je een of meer lege kasten weer bevolken of wil je een of meer reserve-koninginnen kweken, dan neem je een raam met rijpe doppen uit dat beste volk (dat raam niet afschudden!) en hangt dat met bijen en al in een lege kast. Doe er een raam met veel voor en twee lege uitgebouwde raten bij. Schud er vervolgens de bijen van 4 broedratens bij. Tien dagen later is de jonge koningin in dit volkje soms al aan de leg. Af en toe nakijken of het ook voedseltekort of ruimtegebrek krijgt. Zo'n volkje kan straks fijn kunstraat voor je uitbouwen. Op 20 juli kun je er vaak een paar raten met uitlopend broed uit halen en die aan je heidevolken geven.

En de vegers

Dat zijn de kunstzwermen, die we maakten. Die hebben een bevruchte koningin en herstellen zich spoedig. Zorg er voor dat ze voldoende voedsel hebben en houden. Als ze flink sterk zijn kan je ze desgewenst een raam met uitlopend broed afnemen en dat (zonder bijen) in je hoofdvolk hangen. Geef ze er kunstraat voor in de plaats. Dat kan je meestal enige malen herhalen, het laatst op 20 juli als je je hoofdvolk klaar maakt voor de heidedracht.

Gouden regels voor mei

1. Laat de koningin op de voorjaarsdracht zo veel mogelijk eitjes leggen. Het worden haalbijen voor de zomerdracht.
2. De imker die zomerdracht heeft op klaver of linde, brengt 10 dagen voordat hij zijn volken terug haalt van de voorjaarsdracht, de koningin onder een rooster in de onderbak.
3. De imkers met zomerdracht op vuilboom en korenbloem verdelen we in twee groepen:
 - a. ze hebben voorjaarsdracht op het fruit en ze doen als onder 2 beschreven;
 - b. ze hebben voorjaarsdracht op koolzaad. Zij moeten overwegen of het voordeliger is de kunstzwermen te maken 10 dagen voordat de volken naar huis worden gehaald.
4. Allemaal moeten ze 13 dagen na het maken van de kunstzwerm doppen breken.
5. Voor de drachtloze periode tussen voorjaars- en zomerdracht moeten de volken voldoende voedsel hebben.

Drachtkalender

De bloeitijden kunnen van jaar op jaar grote verschillen vertonen. Tussen de bloeitijden in het zuiden en het noorden bestaan grote verschillen. Wij geven hier gemiddelden.

Vroege voorjaarsdracht

fruit	10 april tot 15 mei
paardebloem	15 april tot 15 mei
kastanje	5 mei tot 15 mei

Late voorjaarsdracht

koolzaad	1 mei tot 31 mei
esdoorn	5 mei tot 25 mei

Vroege zomerdracht

vuilboom	5 juni tot 15 juli
korenbloem	5 juni tot 15 juli
moerasandijvie	10 juni tot 20 juli
acacia	5 juni tot 15 juni

Late zomerdracht

witte klaver	20 juni tot 25 juli
linde	20 juni tot 15 juli
mosterd	20 juni tot 20 juli
dophei	20 juni tot 20 juli

Najaarsdracht

struikhei	10 augustus tot 10 september
zeeaster	1 september tot half oktober

SCHIERMONNIKOOG

We hebben een imker op Schiermonnikoog gekregen, het Hoofd van de ulo-school de heer W. T. de Boer. Op 9 april heeft de Commissie voor de Koninginneteelt van ons hoofdbestuur met toestemming van de heer De Boer diens stal omgeschakeld op Krainers. De beide volken, die de Commissie naar het eiland bracht, bleken op die dag, de week na Pasen, ondanks het aanhoudend koude weer van dit voorjaar, reeds resp. 4 en 5 raten met veel broed in alle stadia te bezitten, in hoofdzaak zelfs reeds verzegeld. De volken zijn afkomstig van ons hoofdbestuurslid de heer A. H. van den Berg, directeur van de Tuinbouwschool te Egmond Binnen. De heer De Boer heeft er in toegestemd dat de Commissie de raskenmerken en de eigenschappen van de volken regelmatig controleert. Het beheer van het bevruchtungsstation blijft zoals tot nu toe in handen van de heer H. Kruyer, Middenstreek 60 te Schiermonnikoog, die de regeling reeds jaren lang op voortreffelijke wijze heeft verzorgd.

De beheerder van ons bevruchtungsstation, de heer H. Kruyer

Terugblik

door H. G. Maagendans

(Vervolg)

De oorlogsmoeilijkheden lieten ook onze ver. niet onberoerd, temeer daar tegenover de steeds stijgende prijzen geen vergroting van de inkomsten kon worden gesteld. Het gevolg hiervan was, dat de omvang van het maandschrift opnieuw moest worden teruggebracht thans tot 12 pagina's. Door het kiezen van een kleiner lettertype kon de hoeveelheid tekst gelijk gehouden worden. 1918 was over het algemeen weer een vrij slecht honingjaar geweest. Alleen de afdelingen ten Noorden van Zwolle meldden een goede oogst.

Het vraagstuk of de leraar al dan niet in 's rijksdienst zou overgaan, werd buiten toedoen van de ver. opgelost, door de benoeming per 1 jan. 1921 van de heer v. Giersbergen tot Rijksbijenteeltconsulent. De aanstelling van de assistent-leraar, waartoe reeds was besloten, was hierdoor meteen van de baan.

Afd. Handel, mede dank zij de distributie en de schaarste, met veel succes begonnen, werd zwaar door de crisis getroffen. Na het sluiten van de wapenstilstand liep de honingprijs ogenblikkelijk terug en tenslotte was de honing praktisch onverkoopbaar.

De sinds lang in voorbereiding zijnde statutenwijziging kreeg eindelijk zijn beslag. Het ontwerp werd aangenomen, waardoor het aantal H.B.-leden met twee werd vermeerderd. Een gelijktijdig ingediend voorstel om het quotum van f1,— op f2,— te brengen werd echter verworpen. Aangezien de stand van de financiën bedroevend was, trachtte het H.B. een tussenweg te bewandelen, door per circulaire een voorstel te doen, het quotum op f1,50 te brengen. Bij de circulaire was een stembiljet gevoegd. Bij de stemopneming bleek, dat ook dit voorstel geen genade bij de leden kon vinden. Teneinde een poging te wagen afzet voor de honing te vinden, ging men over tot oprichting van een Bond van Coöperatieve Zemerijen, waaraan afd. Handel en 13 zemerijen deelnamen. De oogst van 1919 begon n.l. al los te komen, terwijl er duizenden kilo's van 1918 nog niet waren geplaatst. In dit verband richtte men ook een verzoek tot de minister, om de export van honing weer vrij te geven. De gestadig groeiende verenigingsbibliotheek ging ook steeds meer zorgen eisen, zodat op 1 juni 1919 de heer L. J. van Rhijn, die jaren lang onze boeken met voorbeeldige zorg zou beheren, als 2de bibliothecaris aan de vereniging werd verbonden.

Tussen alle strijd- en schimpartikelen, waarmede het maandblad in die jaren zeker voor de helft was gevuld, verscheen een goed artikel over de achteruitgang van de bijenweide, ook al in verband met de steeds minder wordende boekweitverbouw, waarin de schr. erop wees, dat het noodzakelijk was om te reizen, teneinde een lonende oogst te krijgen.

Hoewel de export van honing inderdaad

werd vrijgegeven, ging het met de afzet niet best en er verschenen al spoedig artikelen in het orgaan, dat de afd. Handel zich teveel bemoeide met de in- en verkoop van bijenhoudersbenodigdheden en te weinig deed voor de verkoop van produkten.

Er moest een lid worden geroeyeerd, dat de accijnsvrije suiker voor andere doeleinden had gebruikt, dan waarvoor deze was bestemd.

De eensgezindheid in onze vereniging was sinds jaren volkomen zoek en toen zich ook nog een conflict in het H.B. voordeed, stelde de voorzitter, die aan de beurt van aftreden was en die zowel de woelige alg. vergaderingen, alsook de dikwijls in een zeer onaangename sfeer gehouden H.B.-vergaderingen op zeer bekwaame wijze had geleid, zich niet meer herkiesbaar.

De voorzitter meende, dat het H.B. niet bevoegd was tot het nemen van een bepaald besluit, doch dat de bevoegdheid daartoe uitsluitend aan de alg. vergadering toekwam. De grote meerderheid van het H.B. was het daarmee niet eens en dreigde met aftreden. Toen deze zaak echter aan de alg. vergadering werd voorgelegd, herkoos deze de voorzitter, ondanks het feit dat hij zich niet herkiesbaar had gesteld, met een overweldigende meerderheid (208 stemmen voor, 45 op andere kandidaten en 13 blanco).

Met betrekking tot de afd. Handel kwamen de gemoederen maar niet tot rust (en dat zou nog jaren duren). Bij een deel van de leden bestond wantrouwen t.a.v. de levensvatbaarheid van deze afd. Zij verlangden instelling van een commissie, die dit zou onderzoeken en daarentrent rapport zou uitbrengen.

De redacteur van het maandblad, die deze in die tijd ook allesbehalve benijdenswaardige functie gedurende ruim 12 jaar had bekleed, moest hiervoor om gezondheidsredenen bedanken. Hij had zijn taak ongetwijfeld op voortreffelijke wijze vervuld en voordat het maandblad werd gedegradeerd tot een strijdblad en de officiële prijslijst van de afd. Handel, stond het op hoog peil. Hij werd op 1 jan. 1920 door de heer T. C. Hootsen opgevolgd, een bekwaam imker en voor de vereniging geen onbekende. Hij zou er echter ook eerst 4 jaren later in slagen de kolommen van het orgaan te sluiten voor persoonlijke aanvallen, zodat er weer plaats kwam voor artikelen, waarmede de inkerij meer gediend was.

In het verslag over 1920 van de afd. Handel kwam de eerste kreet voor teneinde te geraken tot een rijksmerk voor honing. De vereniging had toen ruim 10.000 leden, verdeeld over 176 afdelingen.

De heer v. d. Bend, die later directeur van de afd. Handel zou worden, trad in 1920 in dienst der vereniging.

De nieuw opgetreden redacteur bracht in zijn nieuwjaarswens voor 1921 naar voren, dat de waarde van een vereniging niet wordt bepaald door het groot aantal leden, maar door hetgeen zij presteert,

door de kracht welke van haar uitgaat, ware woorden, die ook wij wel eens inachtig mogen zijn.

Een onder redactie van de Rijksbijenteeltconsulent verschijnend maandschrift „De Bijenteelt”, sneuvelde reeds na een bestaan van één jaar, wegens gebrek aan belangstelling.

In het februarinummer van 1921 ontdekten we plotseling de mededeling van de afdeling Varsseveld e.o., dat de heer A. Minderhout (de naam van Dr. Minderhoud zou voorlopig nog hardnekkig verkeerd gespeld in het maandblad verschijnen), adj.-Rijksbijenteeltconsulent, aldaar een lezing zal houden. Mogelijk is dat de eerste lezing geweest van Dr. M. voor een van onze afdelingen.

De cursussen ter opleiding tot bijenteelt-onderwijzer voor de bezitters van de akte Land- en (of) Tuinbouw L.O. of (en) hoofdkate, waarvoor de regering subsidie verleent, lopen in de aanvang goed.

De invloed van de crisisjaren begon in de inkerij diep door te werken. De heer A. Kelting, van het bekende Keltings Bijenpark, toch waarlijk een der pioniers, bekwaam imker, de man die de W.B.C. en de Simplexkast erin bracht, bood in het Groentje zijn hele inventaris, wegens opheffing van de zaak, te koop aan. Het bestuur van de afdeling Noord- en Zuidholland begon ogenblikkelijk een actie om het bijenpark in stand te houden en het doet ons thans nog goed, dat van vele zijden giften voor dat doel binnenkwamen.

De agenda voor de alg. vergadering van 1921 telde 24 punten, w.o. de periodiek opduikende verzoeken om verhoging der invoerrechten op honing (bij voorbaat tot mislukken gedoemd), quotumverhoging, verhoging van de suikerprijs met 1 cent per kg teneinde daarmee een reclamefonds te vormen voor een betere honingafzet, afschaffing van de algemene vergadering, bezuinigingsvoorstellen, reorganisatie van de algemene vergadering (er gaat te veel tijd verloren met mededelingen en voorlezingen) de bestemming van een toevallige winst van f13000 op suiker en grondige wijziging van statuten en huishoudelijk reglement. Een der afdelingen schrijft naar aanleiding van een mogelijke quotumverhoging van f0,50 (twee kwartjes) per jaar. „Het gaat toch niet aan, dat er maar steeds geld uit de zakken der imkers geklopt wordt, zonder dat iets ter compensatie gedaan wordt.” (De suikerprijs varieerde dat jaar van 72 tot 74 cent per kg en de vereniging had een tekort van f4.570.)

De algemene vergadering wenste al dadelijk de volgorde van de agenda te veranderen, waarover debat ontstond, waarbij zich een pijnlijk incident voordeed, doordat een H.B.-lid, dat de laatste H.B.-vergadering niet had bijgewoond, hierover iets beweerde wat in strijd met de waarheid was en op deze wijze de voorzitter en het H.B. in de rug aanviel. Men mag aannemen, dat in elke behoorlijk georganiseerde vereniging de voorzitter namens het bestuur spreekt en dat ook in dat

bestuur de minderheid zich naar de meerderheid voegt, doch het kwam in die dagen herhaaldelijk voor, dat een H.B.-lid ter algemene vergadering oppositie voerde tegen het bestuursbeleid. Het duurde een uur, voordat men eindelijk aan de behandeling van de agenda begon. Allereerst kwam de benoeming van de commissie voor statutenwijziging aan de orde. Hierin kregen o.a. zitting de latere alg. voorzitter Mr. Ebbinge Wubben en de heer Joh. Jousstra. Daarna kwam de afd. Handel aan de beurt. Men meende dat er zonder de suiker een groot verlies zou zijn geweest. Men sprak zelfs van „boerenbedrog”. De accountant, die een toelichting gaf, protesteerde tegen de zeer beledigende uitdrukkingen door sommigen gebezigd. Anderen zeiden, dat over drie jaar het hele suikerfonds naar de maan zou zijn. Handel was een „pijpenkraam” en beslist niet populair. Velen waren voor opheffing.

Eindelijk kwam het voorstel tot quotumverhoging aan de orde. Ondanks het tekort van ruim f 4.000, werd het verworpen. Met een variant op een bekend gezegde uit onze vaderlandse geschiedenis kunnen we zeggen: de leden waren redeloos, het bestuur was radeloos en de vereniging leek reddeloos. Dit bleek ook uit de verkiezing van een H.B.-lid. Er was een herstemming nodig, maar deze werd niet eens afgemaakt. De herstemming zou bij referendum plaatsvinden. In het eerstvolgend maandblad treffen wij de volgende „verkiezingsleuzen” aan: „Verkiezing H.B.-lid. Kiest allen Jousstra. Door het optreden van . . . op de alg. verg. 27 april jl. is gebleken, dat deze niet meer de aangewezen persoon is, om in eendracht in het H.B. de belangen der vereniging te behartigen.” En „Afdelingen — Stemt als één man tot lid van het hoofdbestuur de heer Jousstra”. De heer Jousstra werd dan ook tot H.B.-lid gekozen.

In het maandschrift verscheen direct een uitgebreid artikel, als verweer tegen de aantijgingen aan het adres van de afd. Handel van de hand van de directeur, de heer v. Os. We halen hier twee dingen uit. Waar, meent de directeur, wringt de schoen bij de afzet van honing? 1. Geen eenheid van produkt. 2. Geen eenheid van bewerking. 3. Geen uniforme verpakking. 4. Geen eenheid van prijzen. 5. Geen samenwerking en als laatste en minst belangrijke punt 6. Invoer van buitenlandse honing. En dan „Een Warenwet zal ons weinig of niets helpen, want daarmee weert men niet den zuiveren buitenlandse honing”. Wat men ook van deze directeur kan zeggen, niet dat hij op deze zaak geen goede kijk had. In een ander artikel schreef een afgevaardigde „De indruk, die mijn persoon van de laatste alg. verg. mee kreeg, was allerbedroevendst en doet mij iets onheilspellends vermoeden”. Inmiddels woedde in het Groentje de strijd pro en contra Handel — af en toe verplaatst naar de persoon van de directeur — in alle hevigheid voort. De redacteur van het maandschrift, een rustig mens en inker, wat iets anders is als fel verenigingsman, zegt ervan, „dat het jammer is van de ruimte die de strijdartikelen innemen, evenals de ver-

slagen, rekeningen en de lange prijslijsten van de afd. Handel, zodat er haast geen ruimte overblijft voor artikelen over het inkersvak en de bijen”. Verder constateert hij, „dat de liefde voor de bijen blijft, maar dat de liefde voor de vereniging vermindert bij al dat heftige harrewarren, jaar in jaar uit, nu dit dan dat”. Een ander punt van ontevredenheid was, dat de cursussen met rijkssubsidie voor het diploma alleen toegankelijk waren voor onderwijzers met hoofdakke of Land- en Tuinbouwakte. Alle vroegere diploma's zijn daarmede door de regering waardeeloos verklaard. Het blijkt dat de heer v. Giersbergen — eertijds bejubeld en gewaardeerd leraar van de vereniging — thans als Rijksbijenteeltconsulent maar weinig erkentelijkheid ondervindt.

Inmiddels was de commissie tot onderzoek naar de levensvatbaarheid van de afd. Handel met het rapport gereedgekomen. Ook daar tierde de splijtzwam. De minderheid van de commissie was van mening, dat de afd. Handel geen levensvatbaarheid bezat, de meerderheid meende van wel, maar als de afd. Handel moest blijven bestaan, meende de commissie het volgende te moeten voorstellen: dat er zo spoedig mogelijk getracht worde een bedrijfskapitaal te vormen, hetwelk niet zooals thans ten allen tijde opzegbaar is; dat het H.B. zorge, dat de onderlinge verstandhouding van het H.B., secr. inbegrepen, steeds van dien aard zij of worde, dat daaruit geen nadeelige gevolgen voor de afd. Handel of vereniging voortvloeien;

dat de functies van secretaris, penningmeester en bibliothecaris zoo spoedig mogelijk gescheiden worden van die van directeur afd. Handel;

dat indien de instructie van de directeur afd. Handel nog niet is vastgesteld, hiertoe ten spoedigste worde overgegaan; dat er een vaste commissie van toezicht of raad van beheer worde benoemd; dat er een rentabiliteitsrekening worde ongemeemaakt aan de hand waarvan het H.B. met nadere voorstellen kan komen en nadere beslissingen kunnen worden genomen.

Hiermede was het drama Handel nog geenszins ten einde. De afd. Noord- en Zuidholland wilde komen met het volgende voorstel: „De alg. verg. draagt het H.B. op, de afd. Handel op te heffen vóór een op die verg. vast te stellen datum”.

Mocht dit voorstel niet worden aangenomen, dan stelt deze afd. tenslotte voor: „Aan de afd. Handel wordt de vrije beschikking over de ruimte in het maandschrift ontnomen; zij kan daarin alleen adverteren tegen dezelfde vergoeding als ieder ander”. In de toelichting wordt gezegd, dat de „afd. Handel het maandblad, dat al lang niet meer was wat het vroeger geweest is, verlaagt tot een prijscourant en het ongenietbaar maakt. En verder zouden we ons niet meer behoeven te schamen over de minder nette concurrentie, den particulieren handelaars in ons aller naam aangedaan.”

Dezelfde afd. wenste de betrekking van Rijksbijenteeltcons. onverenigbaar verklaard te zien met de functie van H.B.-lid der vereniging en van examinator en bijzitter op de examens, terwijl deze titu-

laris zelf opleider is en dus zijn eigen kandidaten examineert. De afd. Noord- en Zuidholland maakte zich hiermede zeker tot spreektrumpet van zeer velen, waarin men dan tevens de kwestie van het onderscheid tussen de huidige en de vroegere diploma's betrok.

In het augustusnummer van 1921 maakte de heer L. J. v. Rhijn, de latere bibliothecaris, voor het eerst propaganda voor het gebruik van carbol bij het behandelen der bijen. In het septembernummer deelde het H.B. mede, dat de uitgifte van het maandblad voor de rest van het jaar zou worden gestaakt. Aangezien een voorstel tot quotumverhoging tot driemaal toe was afgewezen en ook een voorstel tot eenmalige heffing van f 0,30 per lid was verworpen, waren de geldmiddelen uitgeput. De statutencommissie kwam weer met een ontwerp voor nieuwe statuten voor de dag. Waarom men daarbij de oude gevestigde naam der vereniging wilde wijzigen in „Algemenen Imkersbond” is nu verslaggever niet duidelijk geworden. Een medewerker schrijft, dat de afdeling Handel, die stormachtige aanvallen ondergaat, de wrijfpaal der vereniging is; dat de alg. vergadering wordt besteed aan krakelen á raison van — zoals hij heeft berekend — f 350 per uur; dat het H.B. verdeeld is en de krachten daardoor lamgeslagen. Conclusie: We staan aan de vooravond van een grote reorganisatie.

Toch verscheen er nog een decembernummer, waarin een oproep stond voor een algemene ledenvergadering, die was uitgeschreven op uitdrukkelijk verlangen van een 40-tal afdelingen en waarin de ontwerp statuten en het huishoudelijk reglement zouden worden behandeld. De uitgave van dit decembernummer was mogelijk, doordat de pensioengelden voor de leraar, thans Rijksbijenteeltconsulent, ingevolge de polisvoorwaarden, door de verzekeringsmaatschappij waren terugbetaald. Er was al eindeloos over de bestemming van deze gelden gedebatteerd, die sommigen aan het rijk wilden afdragen, ter versterking van het pensioen van de consulent, doch tenslotte in de kas der vereniging werden gestort. Gelukkig gingen papier- en drukkosten ook in de dalende lijn.

Voor de aanvang van deze buitengewone vergadering was reeds iedereen het erover eens, dat deze stormachtig zou worden. Reeds voor de officiële opening was het reeds een gefluit van jewelste, omdat de voorzitter allen die geen stemrecht hadden verzocht, de zaal te verlaten. Dit sloeg op de afd. die als gewoonlijk, hun ledenlijsten nog niet hadden ingediend en het quotum nog niet hadden afgedragen en diengevolge geen stemrecht hadden. De afd. waren hierop nog per circulaire attent gemaakt. Verder vroeg de voorzitter, alle gefluit en applaus achterwege te laten en zich correct te gedragen. Hierover had de voorzitter al direct vele onvriendelijkheden te incasseren, waarbij uitdrukkingen als onrechtvaardig en hardvochtig opgeld deden. De voorzitter repliceerde, dat hij de statuten zou naleven en handhaven en niet zou toestaan dat deze werden verkracht. Wanneer men de vergadering op een wijze, strijdig met de statuten zou doorzetten,

Vervolg op blz. 98

Niet voor geleerden en volleerden

H. VAN GOOL

De spaarkast

HAAR ONTSTAAN

Een jaar of tien geleden werden er plannen uitgebroed in het jonge Rijksbijenteeltconsulentschap voor het zuiden van het land. Men wilde — in overleg met de Bedrijfsraad voor de bijenhoudery — een proefbijenstand oprichten. Op dit instituut zouden praktijkproeven genomen worden. Om tot betrouwbare resultaten te komen zou gewerkt moeten worden met een groot aantal volken.

Ir. Mommers vond het nog al erg om met veel simplex-kasten te moeten werken, onder andere in verband met het groot aantal te bewaren losse randen, de tijd die het nazien van een volk in een simplex-kast kost, de vrij hoge prijs van de simplex, de moeilijkheid een snelle en betrouwbare reissluiting te krijgen.

Ik was destijds aan het bijenteeltconsulentschap verbonden en heb dus de moeilijkheden en de ontwikkeling meegemaakt. Na veel vruchteloze pogingen om een goede reissluiting te vinden zijn we definitief van de simplex afgestapt. We waren toen natuurlijk gehouden iets anders (en beters) te brengen.

In de literatuur werd naarstig gezocht. In Amerika bleek men veel succes te hebben met enkelwandige kasten, waarvan men de bakken koud op elkaar stapelt (zonder sponningen dus). Bovendien gebruikt men er een plat dak. Met deze gedachten in het hoofd ging de heer Mommers aan het tekenen. Om een simplex-raam van iets steviger uitvoering bouwde hij een enkelwandige kast, met plat dak. Alles werd in mekaar gezet zonder houtverbindingen. Het is vlug neergeschreven en gelezen maar het was geen eenvoudig karwei.

Tenslotte moest er nog een naam gepraktiseerd worden. Uiteindelijk werd het „de spaarkast”. Men bespaart nl. op uitgaven: bij aanschaf in vergelijking tot simplex; op de kunstraat, het raam van de spaarkast heeft nl. geen spleet. Verder bespaart men tijd omdat het nazien van een volk in een enkelwandige kast nu eenmaal vlugger gaat dan in een dubbelwandige. Als klap op de vuurpijl kwam de zeer simpele reissluiting, waarover later.

Er werden enige kasten gemaakt en we draaiden proef. De uitslag hiervan was zó goed, dat besloten werd om het grootste gedeelte van de volken op de proefbijenstand in de spaarkast te gaan houden.

ONDERDELEN VAN DE SPAARKAST

Een broedbak met vaste bodem.

Een broedkamerrand.

Twintig ramen.

Een dekplank (in plaats van het dekkleedje).

Een reisraam tevens separator.

Het dak.

Verder kon men krijgen:

Honingkamerranden.

Moerrooster.

Speciale voerbak.

Reissluitingen.

Ook wordt de spaarkast geleverd met losse bodem.

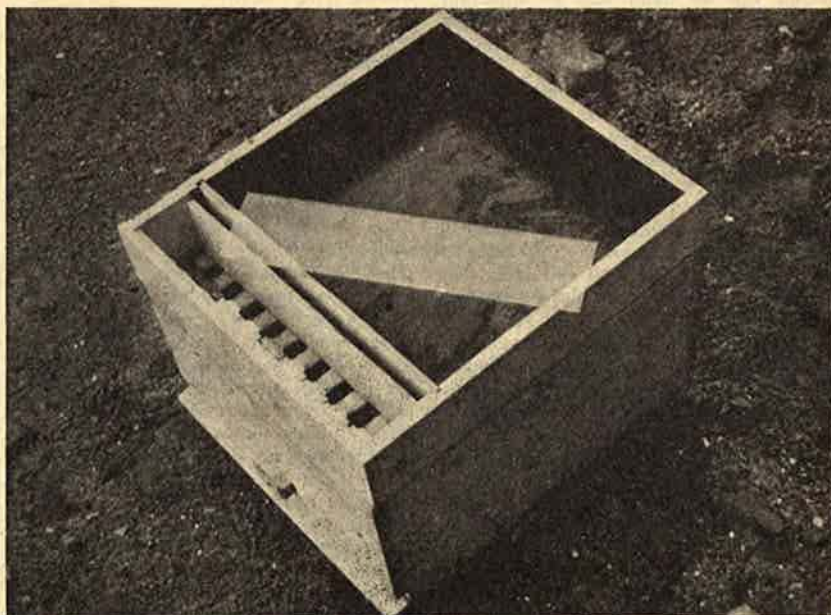
De broedbak met vaste bodem

Bij het reizen is dit een groot voordeel. Bij het schoonmaken van de bodemplank (één maal per jaar) een na-deel. Ook kan men niet even de bakken verwisselen zoals wel eens gebeurt, denk aan omhangen. De sluiting van de vliegplank is meesterlijk. In gesloten toestand is de vliegplank eenvoudig een verlengstuk van de voorkant van de bak, zodat lekkage uitgesloten is. Elke bak is voorzien van handgrepen, die in het hout zijn uitgespaard. Men heeft zó geen enkel uitstekend deel. Zoals men kan begrijpen en ook zien is de spaarkast aan de voor- en achterkant dubbelwandig in verband met het feit dat de oren van de ramen zekere plaats innemen.

Het raam

De afmetingen zijn gelijk aan die van het simplex-raam. De uitvoering is wat steviger. Er komen ook geen houtverbindingen aan voor en in de bovenlat is geen zaag-

Door enige scheidingsplankjes ontstaat een ruimte waardoor de bijen bij een smalle drinkspleet kunnen komen. Deze ruimte wordt afgedekt met een stuk glas.

snede. Dit raam wordt daarom vertikaal van draad voorzien.

De broedkamerrand en de honingkamer

vragen geen aparte beschrijving. In beide bakken gaan, evenals in de bodembak, 10 ramen. In de honingkamer uiteraard honingkamerramen, die weer dezelfde afmetingen hebben als het simplexhoningkamerraam.

De dekplank

Dekkleeftjes geven de wasmot nestgelegenheid evenals muizen. Op de raten ligt daarom een triplex- of multiplexplank, die precies zo groot is als de bovenkant van de kast. Op de randen van de dekplank zijn dunne latjes gespijkerd (4—5 mm) zodat de plank niet op de raten (bijen) drukt.

Het deksel

Een ondiepe rechthoekige bak, die over de kastranden heen valt. Hij is met zink bekleed.

Moerrooster

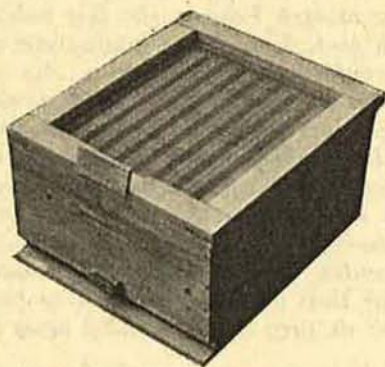
Vanzelfsprekend dezelfde maat als de simplex. Het rooster komt op de randen van de bak. De bovenbak rust er dus op. Van verschuiven is geen sprake.

De voerbak

Die past precies op de kast, d.w.z. de buitenomtrek is gelijk aan die van de kast. Door enige scheidingsplankjes ontstaat een ruimte waardoor de bijen bij een smalle drinkspleet kunnen komen. Als bijen met vocht in aanraking komen zijn het stumperds. Ze verkleumen of verdrinken.

Uit het grote reservoir, dat ongeveer 9 liter suikeroplossing kan bevatten, loopt het voer in de drinkspleet. De bijen komen door een opening in de bodem van de bak bij de spleet. De bak wordt lekvrij gemaakt met mastiek of een andere kaskit.

Wanneer men voert komt de dekplank op de voerbak, zodat bovenlangs geen bijen bij de suikeroplossing kunnen komen. Men maakt wel eens het bezwaar dat men met deze bak geen kleine hoeveelheden kan voeren. Ik verzeker u dat, als u er een kwart liter in doet, de bijen er geen vijf uit zullen halen. Men moet wel zorgen dat de kast iets naar voren afhelt, zodat het laatste beetje voer in de spleet terecht kan komen.

*Reisraam-
separator*

Een rechthoekig raam voorzien van fijn gaas. Het ding past weer precies op de kast. We reizen natuurlijk zonder deksel. De bevestiging van het reisraam geschiedt met de z.g. bakverbinders, waarover zo dadelijk.

Het gebruik van het reisraam als separator. Separator is afgeleid van het woord separeren, dat betekent: scheiden, afscheiden. Wanneer men een deel van een volk wil afscheiden van de rest, moet men zorgen dat dit deel een

aparte uitgang (vlieggat) krijgt. Men legt de separator op de bak die men het oude vlieggat laat behouden. Klapt nu een klein plankje om van het separator-reisraam en plaatst dan een bak met bijen en broed en/of koningin op de scheidingsplank. Scheidingsplank is de Nederlandse naam voor separator. Om de bijen aan weerskanten van het gaas rustig te houden legt men plankjes op het gaas. Men gebruikt de separator bij een bepaalde werkmethode in verband met het zwermen en ook bij het samenvoegen van volken in de zomer.

De reissluiting

Deze bestaat uit enige — voor een bak met vaste bodem 4 stuks — bakverbinders. Dit zijn plaatijzeren voorwerpijjes, die aan weerszijden aan de bak geschroefd worden. In de onderbak wordt een schroef gedraaid, zó dat hij precies onder de schroef van de bakverbinder valt. Door de bakverbinder nu naar voren te bewegen valt de uitsparing van de bakverbinder precies om de onderste schroef. Op deze wijze worden de bakken stevig op elkaar geklemd. Aan het reisraam komen ook twee verbinders, zodat dit op de bovenbak wordt geklemd. Zoals u ziet is de kast zeer vlug reisklaar te maken.

Welke kast u ook gebruikt, beginners,

het succes ligt niet aan de kast, maar aan de man. Tracht inzicht te krijgen in het leven van de bijen. Men maakt niet ongestraft inbreuk op hun wetten. Zeker, men kan heel wat doen als men de bijen begrijpt en hun leven kent. Een beproefde methode is voor jullie het beste. Enige methoden staan als goed bekend, probeer die eerst. Later, als je meer ervaring hebt, kun je naar eigen inzicht experimenteren. Weinigen doen dit met succes. Pas in het begin dus op en denk vooral niet te gauw dat je boven-jan bent.

Bij de vele imkers die ik ken, trof ik onder hen die 2—4 jaar bijen hebben de meeste „uitvinders” aan. Misschien zegt dat jullie wat?

RAPPORT VAN DE COMMISSIE VOOR HET NAZIEN VAN DE BOEKEN 1957

Ondergetekenden, J. Boelens te Assen en B. G. Kreiter te Arnhem, leden van bovengenoemde commissie, hebben heden met de heer W. H. van Mourik en de heer R. P. Groenveld het accountantsrapport over 1957 bestudeerd.

Hierbij bleek, dat na gegeven uiteenzettingen op gestelde vragen geen bijzondere op- of aanmerkingen waren te maken. De leiding heeft de nodige aandacht besteed aan doeltreffende belegging der gelden.

Gezien de financiële resultaten van de afdeling Handel lijkt het de commissie wenselijk, dat deze afdeling wat meer armslag wordt gegeven t.a.v. de handel in honing.

In het rapport van vorig jaar is er op gewezen, dat volgens de beurskoersen van 31 december 1956 eigenlijk een verlies van ongeveer f 5.000,— zou moeten paraisseren. Dit is tengevolge van de koersstijging in 1957 verminderd.

Het kapitaalverlies heeft in 1957 bedragen f 3737,37. Hierbij zij opgemerkt, dat hierbij f 650,— is gereserveerd voor een tentoonstellingsfonds en een congresfonds.

Wageningen, 16 april 1958.

De commissie:

J. BOELENS,
B. G. KREITER.

Vervolg van blz. 95.

zou hij deze verlaten en zich tot Den Haag wenden. Een afgev. merkte op: Er zit vast wat anders achter. Het Zuiden wil de liquidatie der ver. en het wil de gelden verdelen.

Gelukkig kwam van de zijde van de heer Ter Brugge het verlossende woord. De afgevaardigden zonder stemrecht zouden de vergadering als gast bijwonen en zonder aan de discussie deel te nemen, hetgeen volgens de statuten mogelijk was. Met 1½ uur vertraging kon de vergadering beginnen. Direct na de publikatie van de ontwerp-statuten en het reglement, was reeds een motie ingediend, waarin deze statuten werden afgekeurd en men op de eerste plaats verdeling van het land in kieskringen wenste voor de verkiezing van de leden van het H.B. Na de bespreking van de statuten werd deze motie in stemming gebracht en verworpen, zij het ook slechts met één stem meerderheid. De voorzitter meende dan ook, dat men die dag wel niet tot een behoorlijk resultaat zal komen en stelt de vergadering voor, dat H.B. en statutencommissie deze zaak nog eens nader zullen bekijken en zo spoedig mogelijk een gewijzigd ontwerp zullen publiceren, dat, op de normale alg. vergadering kan worden behandeld.

Uit de verdere discussie ter vergadering blijkt, dat de zuidelijke afdelingen bezig zijn, zich af te scheiden. Een afgevaardigde wijst er op, dat er in de vereniging stokebranders zijn geweest, die wantrouwen omtrent het H.B. hebben gezaaid, die hebben gelasterd en gelogen en daardoor het verenigingsleven hebben getracht te vergiftigen. Omdat er spoedig een nieuw H.B. moest worden gekozen, mocht de atmosfeer tevoren wel eens wat worden gezuiverd.

Als tegenhanger tegenover al dit twist-geschrift verscheen in het jan. no. van 1922 een zeer lezenswaardig artikel over de proeven van v. Frisch omtrent de kleurwaarneming van de bijen. In een overgeschoten hoekje deelt de redacteur mede, tot zijn spijt in het dec. nummer verzuimd te hebben de benoeming van de heer A. Minderhoud te Wageningen tot Rijksbijenteeltconsulent mede te delen. Hiermede had de eerste academisch gevormde rijksbijenteeltconsulent in ons land zijn intrede gedaan.

De gewijzigde statuten werden weer eens in het maandschrift gepubliceerd en gelukkig was men tot de oude naam van de ver. teruggekeerd. Tussen statuten en strijdkreten in, treffen we een bericht aan van een imker met 50-jarige ervaring, die enkele van zijn geheimen wil onthullen, mits hem daarvoor een vergoeding werd gegeven van f 0,50 voor iedere lezer van het maandblad. Naar het zich laat aanzien heeft deze imker zijn beroepsgeheimen mede in het graf genomen. Weliswaar bevond de ver. wat het ledental betreft, zich al weer in dalende lijn, maar dit was in 1922 toch nog ongeveer 10.000 en dat zou dus ongeveer een vergoeding van f 5.000 worden. Het is niet bepaald een staaltje van goede imkersgeest.

(Wordt vervolgd).

Door gebrek aan plaatsruimte en andere omstandigheden komt dit vervolgpraatje wat laat.

In het februari-nummer spraken we over honinghandel, honingprijzen, prijsbederf door individuele imkers, groothandels-prijzen enz.

Eens kwam een vertegenwoordiger van een wereldconcern bij me om te informeren naar de mogelijkheid om alle Nederlandse honing op één centraal punt te verwerken. Ik vertelde hem dat dit praktisch onmogelijk is. Ik vertelde hem hoe de imkers hun honing aan de man brengen. Zijn conclusie was: middeleeuws. Inderdaad. Erg? Och, mijns inziens niet. Als dat concern alle honing aan zich getrokken had waren de imkers hun eigen klanten kwijt geweest. Ze waren overgeleverd geweest en hadden genoeg moeten nemen met wat uitbetaald werd.

Toen ik, jaren geleden als jongen van 16 jaar, mijn eerste honing won, vroeg ik mijn leermeester of hij die van me wilde kopen. (Hij verkocht niet alleen de honing van zijn eigen grote stal, maar kocht ook veel honing bij. Hij was behalve grote landbouwer en veehouder en imker ook koopman. Hij vond dat een kleine koopman meer is dan een grote werkmán). Mijn beetje honing wilde hij niet kopen. Ik moest zelf leren het aan de man te brengen en een klantenkring opbouwen, vond hij.

En inderdaad, het lukte me afnemers te vinden. En nog steeds meen ik dat de imkers gebaat zijn bij de verkoop van hun eigen produkt. Het moet van prima kwaliteit zijn, verpakt in de gangbare flacon of bokaal, met schroefdeksel, voorzien van een net etiket, desnoods zonder naam er op gedrukt.

Het zoeken van particuliere klanten kost wel eens een „gratis” potje honing. Men praat hier en daar met mensen die licht verteerbare kost moeten hebben, die last hebben van bronchitis of astma enz. en geeft de raad om honing met warme (niet hete) melk of met vruchtensap te gebruiken. Als men zelf niet kan leveren koopt men bij van collega's. Houdt de normale winkelprijs aan en zo krijgt men als kleine producent het hoogste bedrag. Het is niet nodig stiekem onder de prijs te verkopen want de mensen kopen graag rechtstreeks van de imker. Kijk maar naar de betrekkelijk hoge prijzen op de honingmarkten. Heeft men veel bijen en hopelijk veel honing, dan zal men moeten leveren aan de groothandel. Doe dat dan ook resoluut. Verknoei de handel niet door toch aan particulieren te leveren een of twee dubbeltjes onder de prijs die de handel moet bedingen.

Hiermee wil ik dit onderwerp maar besluiten. We spreken af dat we als eerlijke grote mensen eerlijk in de honinghandel willen blijven met begrip voor de bestaande toestand. En dat we ons houden aan de gegeven algemene richtlijnen.

DE BIJENMAN

Vragenrubriek

Vragen voor deze rubriek zenden aan Bijenhuis te Wageningen. Alle vragen worden zo spoedig mogelijk per brief beantwoord en daarna in het Groentje gepubliceerd.

Vraag 26: FABRIEKSMETHODE

Naar aanleiding van het artikel in ons maandschrift van maart rijzen bij mij de volgende vragen:

1. Volken gaan met 7 à 8 raam broed naar het fruit. Laten we aannemen half april. 9 mei: 18 à 20 raam broed. In ± 24 dagen 12 raam broed bijgekomen. Moer moet dus minstens 1500 eieren per dag leggen, gerekend naar 3000 belegde cellen per raam.
2. Fruithoningopbrengst maar 40 pond. 10 Simplexbroedramen kunnen goed verzegeld, 40 pond honing bevatten, als er geen stuifmeel aanwezig is. Onderste bak bevatte 4 à 5 raam broed. Hoe kunnen 15 raam broed in overblijvende 2e broedkamer een plaatsje vinden?
3. Voorjaarsdracht in 24 dagen 12 raam broed bijgekomen. Na de voorjaarsdracht in 42 dagen (van 10 mei tot 21 juni) 7 à 8 raam broed. Waarom daar geen broedkamer onder of opgezet?
4. Bij het afnemen van de lindhoning (ongeveer 10 juli, werden van 1 raam broed met bijen, (en waarschijnlijk wat vliegbijen) weer volledige wintervolken gekweekt. Dit lijkt mij nogal kras.
5. Ook is het van belang de doppen op de 13e dag, als de moeren fluiten, allemaal grondig weg te breken. Hoe klaart u dat bij ongunstig weer? Een paar dagen koud guur weer en 15e of 16e dag een paar uur zon, en de zwermen tollen de kast uit.
6. En tot slot, hoe houdt u uw aantal volken op peil zonder uitbreiding?

P. de V. te D.

Vraag 1. Er zijn inderdaad in circa 24 dagen 12 ramen broed bijgekomen; maar dit wil niet zeggen dat de moer in die periode gemiddeld 1500 eitjes per dag gelegd heeft. Die eerste 7 à 8 ramen broed zijn na 24 dagen immers allang uitgelopen en de 18 à 20 ramen broed, die dan aanwezig zijn, zijn in 21 dagen door de moer belegd. Als we aannemen dat een raam broed 3000 belegde cellen heeft (dan is het raam slechts voor 3/5 met broed gevuld) zijn er in deze 18 ramen broed in 21 dagen dus 54.000 eitjes gelegd. Dat wil zeggen gemiddeld circa 2500 per dag. Dat dit voor een moer helemaal geen buitengewone prestatie is volgt wel uit het feit dat we in een volk soms 3 à 4 ramen vol met eitjes vinden. Daar deze eitjes binnen 3 dagen gelegd moeten zijn komt dit neer op een

dagelijkse leg van 4000 à 5000 eitjes. Een dergelijk groot legvermogen komt jaarlijks slechts gedurende een paar dagen voor.

De hoeveelheid broed, die in een volk aanwezig kan zijn wordt in het algemeen niet beperkt door het legvermogen van de moer; maar door het aantal bijen, dat beschikbaar is voor het warm houden en voeren van het broed en door de hoeveelheid voer, die beschikbaar is.

Als de moer een dagelijkse leg van 5000 eitjes zou kunnen volhouden doordat er voldoende voedsel binnenkwam zou een sterk volk na 3 weken een broednest van 30 ramen met elk 3500 stuks broed omvatten.

Vraag 2. De fruithoningopbrengst was in totaal 40 pond; dat was dus gemiddeld 8 pond per volk. 16 pond was de grootste opbrengst van één volk. Deze kleine hoeveelheid ging dus gemakkelijk in twee bakken temeer daar het grootste deel als randen boven het broed aanwezig was. Bij het slingeren was het broed uitgelopen.

Wanneer er na het separeren nog dracht is is het verstandig onder de separator nog een honingbak te plaatsen.

Vraag 3. Daar de bovenvolken aan het begin van de lindedracht tengevolge van het kaalvliegen en het afschudden van jonge bijen ten bate van het ondervolk sterk verzwakt werden was het niet nodig meer ruimte te geven.

Vraag 4. Dit lijkt inderdaad kras; maar is het toch niet. Als u goed

voert kunt u vanaf einde juli uitgaande van 1 raam broed en een paar raampjes bijen nog een behoorlijk wintervolk opkweken.

Bovengenoemde volken bezetten op het ogenblik (28 maart) 5 tot 7 ramen.

Vraag 5. Als het weer op de dertiende dag erg ongunstig is kunnen we nog wachten tot de veertiende dag; is het dan nog slecht weer dan zit er niets anders op dan de volken (zij het met handschoenen aan) maar aan te pakken. Gelukkig komt het niet zo vaak voor dat het weer in die tijd erg slecht is; maar een paar maal in zijn leven krijgt toch iedere imker wel dit onprettige werkje te doen. Dit is nu eenmaal de minderprettige zijde van het vak.

Vraag 6. Het aantal volken wordt heel gemakkelijk en met veel voordeel wat betreft de opbrengst aan voorjaarsshoning op peil gehouden door boven- en ondervolken zo kort mogelijk voor de voorjaarsdracht te verenigen. Hierbij wordt de oude moer verwijderd en in plaats van de separator een krant gelegd.

Als u er niet zoveel suiker aan wilt besteden kunnen de volken natuurlijk ook voor de winter worden verenigd. In het geval niet naar de heide gereisd wordt kan zelfs aan het begin van de zomerdracht alweer verenigd worden. De jonge moer moet dan al wel gesloten broed hebben. R.

Vraag 27:

Op onze laatste vergadering werd gezegd dat bij het laten afvliegen van het zesraamsvolkje op het hoofdvolk de bijen slecht werden ontvangen, veel vechterij en dode bijen. Als men van het hoofdvolk de ramen en de vliegplank wat besprenkelt met karnemelk, zou het beter gaan. Is dat zo?

Het zesraamskastje zou ook te klein zijn, de koningin zou te weinig ruimte hebben. Ik heb zesraamskastjes en ook negenraams kasten. Wat denkt u er van?

G. B. te L.

Afvliegen, zesramer

1e Afvliegen brengt altijd enig risico mede. Het lukt het beste tijdens een zware dracht op overwegend dezelfde bloemen, bij sterke vlucht en dan ongeveer op het middaguur of even daarvoor. Het sprenkelen van wat karnemelk op de ramen en de vliegopening van beide volken is een zeer goed middel om het aanvliegen vredig te doen verlopen.

2e In de regel is het 6-raamskastje groot genoeg voor het doel dat men beoogt. Onder zeer gunstige omstandigheden van weer en dracht blijkt de ruimte wel eens wat te gering. In dit laatste geval is er geen enkel bezwaar het volk over te zetten in een grotere kast, b.v. een 9-ramer. Voor de ontwikkeling in het begin is de 6-ramer echter wel zeer geschikt en vooral ook handig in het gebruik. S.

*Tot 18 jaar
halve contributie.*

Vraag 28:

Bij het bestuderen van de Aalster-bedrijfsmethode meen ik, indien men én de voorjaarsdracht (koolzaad) én de zomerdracht (klaver) wil benutten, de volgende nadelen in die methode te ontdekken. Vermeld dient te worden, dat ik naar beide drachten moet reizen.

Tussen koolzaad- en klaverdracht ligt een tijdsduur van ongeveer 2 weken. Het gevolg hiervan is bij toepassing van Aalstermethode, dat men:

- of tijdens de koolzaad- en klaverdracht vegers moet maken, waardoor de haaldrift gedurende deze dracht zeer ongunstig wordt beïnvloed,
- of bij het begin van de zomerdracht niet over jonge leggende moeren beschikt in de honingvolken.

Om één en ander te ondervangen, had ik de volgende methode uitgedacht:

Bij het reizen naar het koolzaad leg ik koninginneroosters; boven het rooster een honing kamer van broedkamerformaat en onder het rooster één broedkamer en één honingkamer, om voldoende ruimte te geven voor een flink broednest. Ongeveer 8 dagen voor het einde van de koolzaad- en klaverdracht maak ik een veger van mijn „elite“-volk. Dit volk wordt in het verdere verloop van het jaar volgens de Aalstermethode behandeld en valt dus niet onder de volgende bedrijfswijze. Na afloop van de dracht worden de volken opgehaald en de honing geslingerd. De leeggeslingerde honingkamers worden weer opgezet, waarbij ik de roosters laat liggen. Ongeveer 11 dagen na het maken van de veger, neem ik de leeggeslingerde honingkamers met bijen er al af en plaats die op de plaats van het volk; het volk wordt wat naar achteren geplaatst, zodat de vliegbijs zich voegen bij de bijen in de afgenomen honingkamer. Dit volk is dus zonder broed en zonder moer. 's Avonds of de volgende morgen geef ik een moerdop of een raam met doppen uit het volk dat 11 dagen tevoren moerloos is gemaakt. In een paar kleine kastjes kan ik reservemoeren kweken. Een paar dagen later heeft elke vlieger een jonge moer op broedvrije raten; naar mijn verwachting zijn de jonge moeren na 10 dagen aan de leg, tenzij het weer uitstel van de bruidsbuchten veroorzaakte, zodat ik dus 2 weken na terugkeer van het koolzaad leggende jonge moeren heb.

De afgevoegen oude moeren heb ik inmiddels naar voren gewerkt. Zodra de jonge moer aan de leg is, zet ik de oude moer weg, zodat de vliegbijs zich bij de jonge moer voegen. Nu zijn de volken klaar voor de zomerdracht. De oude moeren kan ik nog een keer laten afvliegen.

Door deze methode bereik ik naar mijn mening het volgende:

- 1e Het gevaar voor bruidszwermen wordt beperkt;
- 2e De honingvolken hebben gedurende de beide drachten een leggende

WIE SJOEËN ÔS LIMBURG IS

Wie sjoëën ôs Limburg is
Begrip toch neemes
Allein de Zuderling
Dê Limburg leef is.
Went door de joare heen
Bleef Limburg onbetwis
't Stukske Nederland
Dat 't sjoëënste is.

Wij plaatsen het refrein van het bekende liedje van Harry Bordon even om u er aan te herinneren, dat onze imkersdag dit jaar wordt gehouden in 't stukske Nederland dat 't sjoëënste is op

zaterdag 6 september 1958.

moer (behalve het ene volk waar-
van de veger werd genomen;
3e slechts éénmaal per jaar behoeft
slechts één koningin te worden
opgezocht

Mijn vraag is:
Hoe denkt u over deze bedrijfswijze?
Is een dergelijke methode al geprobeerd? Zullen de vliegers de moerdoppen aannemen? Welk tijdstip is het gunstigste voor het geven van een moerdop?
Zijn de vliegers met jonge moer even goede haalvolken als de volken, verkregen volgens de Aalsterbedrijfsmethode?

J. v. D. te W.

Variatie op Aalsterbedrijfsmethode

Als u de honingkamer met bijen, zonder moer en zonder broed, op de plaats van het oude volk zet, zullen de bijen daarop aanvankelijk wel aanvliegen, maar al heel spoedig zal van grote onrust blijken en een groot deel van de bijen zal op de buurtvolken trekken. Ook de bijen, die zich reeds in de honingkamer bevonden, zullen deze verlaten. Zelfs het geven van een moerdop zou niet het gewenste resultaat geven. Men kan nu eenmaal geen vliegers maken op raten zonder broed en zonder moer. De door u uitgestippelde bedrijfsmethode zal dan ook zonder enige twijfel tot mislukking zijn gedoemd.

Vraag 29:

Ik ben alleen op zaterdagmiddag vrij. Mijn hoofd- en zijdracht is van 10 juni tot half juli. Vorig jaar had ik van de 16 kasten 7 moerloos, mogelijk tengevolge van bruidszwermen. Een ervaren imker ried mij aan dit jaar een week na het afnemen van de oude moer (veger) de hele kast schoon te maken van doppen en er op dit moment weer eitjes uit een andere kast in te hangen, teneinde geen broed te hebben als de jonge

moer geboren wordt. Het broedloze tijds- en zijdracht wordt zodoende met een week verlengd. Hoe zou u handelen, welke methode toepassen en wat denkt u van bovengenoemd advies?

G. J. J. L. te R.

Week-end imkeren

Als u na half juli geen dracht meer hebt en u niet van plan is na dat tijdstip met de bijen naar een drachtveld te reizen dan behoeft de omstandigheid, dat het broedloze tijdvak met een week wordt verlengd, geen bezwaar op te leveren om de u door een ervaren imker aangeraden methode toe te passen. Immers het broed van de jonge moer levert dan vóór half juli toch geen haalbijen van betekenis. In uw plaats zou ik het echter anders doen en wel op de volgende manier, bijvoorbeeld:

Zaterdag 24 mei, van het oude volk een vlieger maken op 2 broedkamers, aanvankelijk zonder rooster (raam met moer afnemen en dit midden in bovenste broedkamer van het nieuw te stichten volk plaatsen, deze kamer aanvullen met uitgebouwde broedvrije raten — of met b.v. 7 uitgebouwde raten en 2 raten met kunst-raam — en onder deze kamer nog een broedkamer met uitgebouwde raten). Dit nieuwe volk op de plaats van het oude zetten, zodat alle vliegbijs op het nieuwe volk aanvliegen. In dit nieuwe volk op 14 juni de rooster leggen, na raam met moer naar beneden te hebben gebracht.

Het oude volk krijgt op 24 mei (dus bij het maken van de vlieger) een nieuwe plaats naast de vlieger; het moet gedurende een paar dagen wel wat worden afgeschermd om te voorkomen, dat de afvliegende bijen te gemakkelijk de oude kast terug vinden. Alle eventueel reeds aanwezige moerdoppen moeten worden verwijderd.

Zaterdag 7 juni heeft dit volk één of meer jonge moeren. Wederom worden alle doppen verwijderd. Er is bij zo'n volk nagenoeg geen gevaar voor een bruidszwerm.

Zaterdag 21 juni kan dit volk een nieuw broednestje hebben met reeds gesloten broed. Op die dag kan de oude moer uit de vlieger worden weggenomen en kan dit volk met dat van de jonge moer verenigd worden. Mocht de jonge moer op 21 juni nog geen broednestje met gesloten broed hebben dan dient de vereniging een week te worden uitgesteld. De vereniging kan op de volgende wijze plaats hebben:

Op het volk met de jonge moer wordt de rooster gelegd, hierop een krant met een flink aantal door middel van een spijker ingepriekte gaatjes, daarboven de kamer van de vlieger, waaruit de oude moer is verwijderd en dan de bovenkamer van de vlieger. Dit verenigde volk wordt dan „half“ gezet op de plaats van de beide volken.

ONZE VERZEKERING

Op een der laatste dagen van juli 1957 was ik 's morgens bezig met het afnemen der honingramen van mijn bijenvolken, welke ik heb staan nabij het erf van de Wed. M. in het naburige Haarlo.

De bijen moesten hiervoor van de ramen worden afgeklopt, waardoor er uiteraard nogal wat verontruste bijen op de vlucht kwamen.

Op circa 10 meter ter zijde van de bijenstal bevond zich een kippenhok met een grote afgerasterde ruimte met circa 130 kippen.

Op een gegeven ogenblik zie ik, dat de kippen onrustig beginnen te worden, doordat sommige blijkbaar door de bijen werden gestoken.

Deze onrust ging binnen enige ogenblikken over in een wild gefladder en gevlug, hetwelk tot gevolg had, dat er steeds meer bijen aanvielen.

De kippen vluchtten in hun doodsangst tenslotte in het grote nachthok, waar ze althans voor de bijen veilig waren.

Toen ik kort hierop eens ging kijken bleken er negen dode kippen in het nachthok te liggen, terwijl er meerdere rondliepen, die blijkbaar ook bijensteken hadden opgelopen. De volgende dag stierven er nog weer negen, zodat er totaal achttien waren verongelukt.

Het eigenaardige was, dat van de overblijvende 112 kippen, vermoedelijk door de schok, de eierproductie in de volgende dagen vrijwel geheel ophield.

De veearts, die er bij werd gehaald, was van mening, dat er grote kans bestond, dat de overblijvende kippen min of meer inferieur zouden kunnen blijven, zodat werd besloten om deze als slachtkippen te verkopen.

Het verschil tussen de bedrijfswaarde van het oorspronkelijke aantal kippen en de opbrengst bij verkoop der overgebleven kippen bedroeg, volgens taxatie door deskundigen, circa f550,-- voor welke schade ik dus aansprakelijk was.

Ik heb deze W.A. schade geclaimd bij onze verzekering die deze enige weken later op alleszins coulante wijze heeft geregeld en vergoed, waarvoor ik haar mijn erkentelijkheid en dank heb betuigd.

Ik heb wel ervaren in mijn imkersloopbaan, dat, wanneer er bij de behandeling der bijenvolken, dieren in de buurt zijn, de grootste voorzichtigheid moet worden betracht, zoals uit dit drama blijkt.

Zelfs koeien en paarden op betrekkelijk grote afstand in een weide kunnen de vlucht nemen of op hol slaan en daarbij over de afrastering springen of deze doorbreken met als gevolg eventuele verwondingen, poten breken, enz. Dit kan zelfs al gebeuren, wanneer het slechts enkele verontruste, rondzwervende bijen betreft, die hen belagen. Bij normaal passerende bijen bij drachtvlucht b.v. blijft vee overigens wel rustig.

BORCULO.

A. J. WEEKHOUT.

ERVARINGEN

13 aug. 1957 nam ik van een W.B.C. kast, de laatste honingkamer af en kon hiervan nog aardig wat slingeren. Het volk wordt afgedekt met voederplaat en is in goede staat, mag verder behouden wat het beneden heeft. 15 aug. met inwinteren begonnen en hiermede 30 september gestopt. Kast was toen op volle inhoud.

Kreeg in oktober zijn winterafdekking met dakvilt om de hele kast, zoals alle kasten dit bij mij des winters hebben. Sneeuw of regen kunnen niet hinderen.

11 februari 1958. Alle kasten houden reinigingsvlucht, doch deze kast stulpt naar buiten alsof er een zwerm gaat afkomen.

Het is een rollen van de vliegplank in massa. De kracht om te vliegen ontbreekt.

Geen teken van ziekte, geen roer, geen nosema.

Op de grond voor de kast een berg bijen, die een fatsoenlijke zwerm zou zijn geweest in mei.

12 februari 1954. Wederom mooi weer. De kast open-gemaakt. Nog een meer dan grote zwerm, dood onder de raten.

Ik heb 's winters onder de B.K. nog een halve kamer voor luchtruimte staan. Op de raten nog wat levende bijen en op de middelste raat aan weerszijden een broednest ter grootte van een theeschoteltje.

Volk totaal verhongerd.

Zat op 9 raten, dieper dan simplexramen en ook weer niet zo diep als fruitteeltramen. De buitenste waren spekragen, bij ingang van winterzit.

Wie heeft ooit een dergelijk geval gehad?

Dit volk heeft na 21 september 1957 een volksaanwas gehad, die men in mei als overdadig zou hebben bestempeld.

Gedurende de wintermaanden niets bijzonders te zien geweest; gedroeg zich als alle overige kasten. Alles droog, geen uitwerpselen, geen schimmel.

Het laatste rantsoen moet dus 9 en 10 februari 1958 verbruikt zijn.

S. F. te A.

NIET TER NAVOLGING

In het vorige Groentje beschrijft de heer P. J. Romeijn zijn wijze van imkeren in 1957. Door een foutieve constructie van zijn separators vlogen de volken boven die separators niet af. Hij ging toen maar eenvoudig de helft van deze bovenvolken op de grond afschudden! Deze zwermrijpe volken (zoals hij zelf zegt) moeten vol jonge bijen gezeten hebben. Zo midden zomer treffen we ze op iedere raat aan, deze pas uitgevlogen hulpeloze diertjes. Ze zijn nog vochtig en moeten eerst opdrogen in de warmte van de tros. Bij het nakijken van de kast rollen ze vaak van de raat op het afdekkleedje en na afloop liggen er altijd wel enige op de grond. Deze worden door ons vóór het sluiten der kast opgeraapt en op de bovenlatjes gelegd. Romeijn schudt ze op de grond af! Dat moet wel een radicale slachting geweest zijn. Niet ter navolging.

C. MULDER,

Julianalaan 13, Soestdijk.

„NATUURNESTEN” VAN DE HONINGBIJ

In een holle appelboom vond ik bijenraat, die opviel door de grauwe kleur en het lichte gewicht. Een onderzoek door het Ent. Laboratorium van Prof. De Wilde bevestigde mijn vermoedens, dat in de schaarse was van deze raat veel houtvezel was verwerkt.

Over de omstandigheden, die tot deze bijmenging hebben geleid, kon ik mij reeds een voorlopig oordeel vormen, dat van belang schijnt voor een goed begrip van de omstandigheden, die leiden tot bijmenging van velerlei andere materialen in de bouw, o.a. stuifmeel (!). De conclusie behoeft echter nadere toetsing. Wij verzoeken geïnteresseerde imkers in geval van het vinden van zulk een natuurnest het zo mogelijk „ruim” uit te zagen en ongeschonden ter onderzoek op te zenden aan het gemelde Laboratorium te Wageningen. Het probleem raakt nl. zijdelings ook andere (verwante) insecten.

Bij voorbaat hartelijk dank.

Biezeling.

B. J. J. R. WALRECHT

AFDELING BILTHOVEN

Uitreiking ere-medaille

Ondanks de sneeuw, die het verkeer op 26 februari erg bemoeilijkte, was de afscheidsavond van de heer J. H. van Dijk, oud-voorzitter van de afdeling en oud-hoofdbestuurder, een waar succes. Meer dan 25 jaar was de heer Van Dijk ons bestuurslid en de gouden medaille die het hoofdbestuur van de groep Utrecht, de heer C. Pater Jzn, uitreikte onderstreepte dan ook terdege zijn verdiensten voor de bijenteelt. De voorzitter van de afdeling, de heer A. van den Berg, memoreerde in zijn openingswoord het aanstaande vertrek van de heer Van Dijk naar Afghanistan, en gaf hiermede tevens een verklaring van het onderwerp van de spreker van deze avond, de heer Ir. J. Sibinga Mulder van het Koninklijk Instituut voor de Tropen, die een lezing hield over zijn verblijf in dat land en eigen filmpjes en dia's vertoonde. Namens het hoofdbestuur sprak de heer C. Pater Jzn. Deze noemde de heer Van Dijk een goed voorbeeld voor alle imkers. Velen hebben geprofiteerd van zijn kennis en initiatief. In zijn dankwoord zei de heer Van Dijk zich na jaren van „bijenboer“ met deze medaille thans „bijenrider“ te gevoelen. Aan mevrouw Van Dijk werden door de afdeling bloemen aangeboden.

AFDELING APELDOORN

De laatste vergadering van dit seizoen werd op 20 maart jl. gehouden, wederom onder grote belangstelling. Bij afwezigheid wegens ziekte van onze voorzitter werd deze vergadering voorgezeten door de vice-voorzitter, de heer U. Linstra. Medegedeeld werd dat de beginnerscursus goed op dreef is en het bestuur voornemens is in het komend winterseizoen een cursus voor gevorderden te organiseren, waarvoor thans reeds belangstelling bestaat. Besproken werd het reizen naar de drachtvelden. Voor de Betuwe bestaat veel belangstelling, terwijl ook voor de heide reeds thans kon worden ingeschreven. Voor het reizen naar het koolzaad was, mede in verband met het onzekere van het al of niet bespuiten, weinig belangstelling. Het zal hier dus wel individueel reizen worden. Hierna kreeg de heer P. A. van Zorge het woord voor zijn causerie „Bijen en Bloemen“. Spreker begon met het bespreken van de noodzaak van bestuiving voor de zaadplanten. Hierna werden de verschillende manieren behandeld, waarop de bestuiving plaats vindt. In verband met de bestuiving door insecten werd de bouw van verschillende bloemen behandeld. Deze bouw hangt nauw samen met het insect dat een bepaalde bloem bestuift. Aan de hand van enige platen werd dit duidelijk aangegevoeld. Vooral de ligging van de nektariën is belangrijk. Tevens werd even stil gestaan bij de nektarafscheiding en de factoren die hierop invloed hebben, zoals bodem en temperatuur. Of een plant als goede drachtplant beschouwd kan worden hangt dus af van de bloembouw, de bodem waarop ze groeit en het voorkomen in groot aantal. De temperatuur is een wisselvallige factor, waarmee de imker vooruit geen rekening kan houden. In verband met bodem en nektarafscheiding meende spreker, dat een nauwkeurig onderzoek naar de eventuele voedingsstoffen, die hierop invloed hebben, gewenst zou zijn. In verband met de plantenvoeding kwamen ook nog terloops de vleesetende planten ter sprake, die in ons land voorkomen.

Tot slot werd een samenvatting gegeven van de eigenschappen, die de bij doen uitmunten als bestuifster en het grote belang van de bijenteelt voor de fruitteelt, vooral voor de teelt van kwaliteitsfruit. Dat hierbij ook nog de ziektebestrijding in de fruitteelt ter sprake kwam is welhaast vanzelfsprekend. De conclusie, waartoe spreker kwam was, dat voor de imker de stuifmeeldracht even belangrijk is als de honingdracht,

AFDELING STEENWIJK

Op 2 maart overleed ons oudste lid, de heer

K. BAKKER

te Giethoorn in de ouderdom van 82 jaar. Hij was een van onze grootste imkers. Eerst imkerde hij in korven, later in kasten, die hij als scheepstimmerman zelf maakte. Hij heeft heel wat mensen leren imkeren. Vorig jaar zette hij nog acht volken op. Het hoofdbestuur kende hem in 1952 de eremedaille der vereniging toe.

Hij ruste in vrede.

AFD. STEENWIJK

dat gezien ons wisselvallig klimaat alleen met sterke volken een honingoverschot te behalen is en dat bij een verstandige samenwerking tussen fruitelers en imkers zeer zeker beider belangen behartigd kunnen worden.

Door de boeiende verteltrant van de heer Van Zorge werd de tijd vergeten, zodat de voorzitter, zonder liefhebbers voor de rondvraag, in een kort maar hartelijk woord, de heer Van Zorge namens de aanwezigen bedankte voor deze leerzame en interessante voordracht, wenste allen wel thuis en tot ziens op de eerste vergadering in het nieuwe seizoen.

AFDELING UTRECHT

Groepsvergadering Utrechtse Imkers

Op 8 maart jl. waren de Utrechtse afdelingen in groepsvergadering bijeen te Utrecht onder voorzitterschap van het H.B.-lid C. Pater Jzn. Aanwezig de afdelingen Leersum, Soest, Bunnik-Houten, Maartensdijk, Bilthoven en Driebergen. Met kennisgeving afwezig de afdelingen Zeist, IJsselstein en Laren. Uitvoerig werd gesproken over een adviesprijs voor honing. Besloten werd dat elke afdeling een adviesprijs zal vaststellen. Als streefprijs werd gesteld f 1,50 — f 1,75 voor voorjaars- en zomerhoning en f 1,75 — f 2,00 per bokaal voor heidehoning. Unaniem was men van oordeel dat het Bijenhuis alleen honing in bokaalen zou mogen verkopen. Met de Utrechtse afdelingen gezamenlijk hoopt men de komende zomer een excursie naar Ambrosiushoeve te maken. Aanmeldingen voor deelname te richten tot de afdelingssecretarissen. Tevens zal telkenjare een gezamenlijke voorlichtingsavond voor de Stichtse imkers georganiseerd worden met een bekende spreker op bijenteeltgebied. Dit jaar waarschijnlijk eind april. Verder zal er in de afdelingen zoveel mogelijk propaganda gemaakt worden voor de imkersdag Zuid-Limburg en het organiseren van cursussen en lezingen.

Natuurlijk werd ook de suikerprijs ter sprake gebracht en het hoofdbestuur kreeg opdracht hier uitvoerig naar te informeren. Verder kwam nog de algemene propaganda ter sprake. De afdeling Bunnik-Houten zal een speciaal bestuivingsnummer van Bijennieuws uitgeven, verkrijgbaar à 20 cent. Achterdijk 26, Bunnik. C. P.

Groep Utrecht

Vrijdagavond, 11 april, waren de leden der Utrechtse afdelingen in groten getale bijeen in hotel Thalia te Utrecht. Op deze bijeenkomst, welke onder leiding stond van het hoofdbestuur, de heer C. Pater Jzn. uit Bunnik, werden uitvoerig besproken de resultaten en werkzaamheden op Ambrosiushoeve te Tilburg. Besloten werd op donderdag, 5 juni, een excursie te maken naar de proef-bijenteelt door de gezamenlijke Utrechtse afdelingen. Men kan zich reeds voor deelname opgeven bij de heer C. Pater Jzn., Achterdijk 26, Bunnik, of bij zijn afdelingssecretaris, met gelijktijdige bijdrage van f 3,50 per persoon als voorlopige inschrijvingskosten. Voor de gehele dag zal een aantrekkelijk programma worden vastgesteld. De reis wordt gemaakt per touringcar en zal gaan over die afdelingen

in de provincie Utrecht, waaruit de meeste deelnemers (sters) zich aanmelden. Aanmelding tot uiterlijk 15 mei a.s. Aanwezig waren deze avond leden der afdelingen: Zeist, Soest, Woudenberg, Amersfoort, Loenen a.d. Vecht, Hilversum, Leersum, Driebergen, Bunnik-Houten, Maartensdijk, Utrecht en Bilthoven. Vele aanwezigen gaven zich reeds voor deelname op. C. P.

AFDELING HIERDEN

Op 5 februari kwam onze afdeling voor de derde maal in dit seizoen bijeen. Ondanks de sneeuwstormen waren veel leden opgekomen, wat de voorzitter G. v. d. Brink zeer verheugde. Hij richtte zich speciaal tot de heer J. v. Aarst, die door dit slechte weer van Wageningen was gekomen om voor onze afdeling een lezing te houden met films.

Het huishoudelijk gedeelte werd vlot afgewerkt. De heer M. v. d. Hoorn werd aangewezen als afgevaardigde naar de algemene vergadering te Utrecht. In de oktober-november vergadering zal de secretaris laten zien hoe hij zijn heidehoning slingert. Hierna was het woord aan de heer J. v. Aarst. Deze gaf eerst een toelichting over de Flevopolder en gaf ieder de raad om vooral te profiteren van de moerasandijvis, hoewel deze dracht valt in de zwermtijd.

Als onderwerp had spr. „Bijzonderheden uit het leven van de bijen“. Eerst werd de winterrust besproken. 's Winters kunnen de bijen ook niet buiten stuifmeel. Is hier gebrek aan dan vermageren ze en hebben minder weerstand. Daarom gaan ze vaak dood met voldoende voedsel. Hierna stond de heer v. Aarst uitvoerig stil bij de bijendans. Maakt een bij twee bewegingen in één seconde, dan is de dracht dichtbij. Hoe verder de dracht weg is des te meer bewegingen. Elk ras heeft zijn eigen taal. Dit geeft bij vervliegen van verschillende rassen verwarring. Na deze duidelijke uiteenzetting vertoonde de heer v. Aarst de film: „Als een bij een bij ontmoet“ en gaf hier een duidelijke uitleg bij. Verder werd nog een film vertoond over het Krüger wildpark en een Amerikaanse film over de Mississippi.

Om 11.30 uur sloot de voorzitter deze zeer gezellige en leerzame avond en dankte, onder aanbidding van een rokerij, de heer v. Aarst hartelijk voor deze avond. H. A. DIRKSEN, secretaris

AFDELING BUNNIK-HOUTEN

De afdeling Bunnik-Houten heeft op uitnemende wijze op 8 februari jl. zijn 10-jarig bestaan gevierd. Zeer vele leden met hun huisgenoten waren aanwezig in het r.-k. clubhuis aan de Rijnzichtlaan te Bunnik. Verder waren vertegenwoordigd de afdelingen Zeist, Bilthoven en Driebergen. De afdeling Soest zond een fraai bloemstuk en de afdeling Woudenberg een gelukstelegram, evenals ons lid J. Mees uit België. Te vlug vloog de avond om door de prima verzorging van het programma met eigen krachten: het Bunnikse Imkerslid, de honingvlieger en de honingkoekjes, de zeer speciale verloting, uit het Leven van de Jubilaris, de worstbroodjes waar de aanwezigen zich te goed aan deden, als het specifieke Imkersge-recht, toneel en declamatie, en niet te vergeten het muziekgezelschap „De Zuid-zee-ellanders“, dat een goed programma bracht.

Tevreden en voldaan keerden allen des avonds huiswaarts met de speciale bijentouringcar, die de aanwezigen gratis vervoerde naar en van het feest. C. P.

AFDELING ECK EN WIEL

Op 27 maart hield onze afdeling een algemene vergadering. De voorzitter, de heer D. A. G. Verbruggen opende de vergadering. De rekening werd nagezien en in orde bevonden door de heren J. Beek, en W. v. Ommeren. Aan de beurt van aftreden was de heer D. J. van Ommeren, maar werd bij acclamatie herkozen. Voor de heer W. v. Ommeren moest een nieuw bestuurslid gekozen worden. De heer Th. v. d. Markt werd met algemene stemmen gekozen. Als afgevaardigde naar de algemene vergadering in Utrecht werd gekozen de heer W. v. Ommeren, als plaatsvervanger de heer J. Winkelman. Besloten werd in de herfst van 1958 een korte cursus te houden voor jonge imkers. Ook zal er een filmavond george-

niseerd worden en daarbij zullen enkele plaatselijke verenigingen uitgenodigd worden.
C. VONK, secretaris

AFDELING VEENDAM

Daar onze afdeling al sinds enige jaren een gestage teruggang in het ledenaantal had, werd op onze jaarvergadering besloten om een poging te ondernemen het leven van de bijen onder de aandacht van de jeugd te brengen. Aan de daarvoor in aanmerking komende scholen werd een schrijven gericht of er belangstelling voor bestond een causerie met film over de bijenwereld te geven.

Hiervoor bestond, zoals reeds spoedig uit de binnengekomen antwoorden bleek, veel interesse. Met de heer Van Aarst van het Rijksbijenteeltconsulentschap te Wageningen werd contact opgenomen. Hij was terstond bereid ons te helpen. Achtereenvolgens werd voor de Middelbare Landbouwschool, de mulo en chr. mulo te Veendam en de mulo-school te Wildervank een inleiding gehouden en de film: „Het Zonnevolk" met een korte natuurfilm vertoond, voor een steeds dankbare en belangstellende groep leerlingen en leraren, die de heer Van Aarst met een hartelijk applaus beloonden. Ruim 200 leerlingen volgden de boeiende uiteenzetting en een woord van dank aan de heer Van Aarst, namens onze afdeling, is hier ten volle op zijn plaats.

P. WESTERVAARDER, secr.

AFDELING „REGGEDAL"

De heer H. H. Teerink te Diepenheim ontving de eremedaille van de vereniging. Op 13 maart jl. hield de afdeling „Reggedal" haar voorjaarsledenvergadering. Uit het jaarverslag van de secretaris bleek dat de afdeling thans 37 leden telt en de penningmeester met een batig saldo zijn boekjaar 1957 kon afsluiten. Als afgevaardigden naar de algemene vergadering te Utrecht werden aangewezen de heren A. Bouke en B. Wolbers, beiden uit Diepenheim. Het hoofdpunt der vergadering was de uitreiking van de eremedaille der vereniging aan de heer H. H. Teerink te Diepenheim, door het hoofdbestuurslid de heer Lohuis uit Albergen. Met een toepasselijk woord van de heer Lohuis werd de jubilaris het ereteken op de revers bevestigd. In zijn antwoord sprak de heer Teerink zijn erkentelijkheid uit jegens allen en in het bijzonder aan het hoofdbestuur en het bestuur van de afdeling voor het blijf van waardering aan hem betoond. Hierop volgde een korte pauze waarin de jubilaris een tractatie aanbod. Nadien kwam ter sprake: het reizen met de bijen naar het koolzaad in de Flevopolder. Hiervoor was wel animo, want tijdens de vergadering konden reeds 40 kasten voor deelname worden genoteerd. Na het houden van een verloting, waarbij ieder der aanwezigen een prijs ontving, sloot de voorzitter Daalwijk deze geanimeerde vergadering.
J. H. LE GRAND, secr.

AFDELING BUNNIK-HOUTEN e.o.

Op 17 maart vond de eindles plaats van de cursus Snoeien van Vruchtbomen, welke ditmaal plaatsvond in een spullen-aanplant appels, in tegenwoordigheid van de heer J. v. Donk van het rijks tuinbouwconsulentschap Utrecht, die ook na het examen de diploma's en cijferlijsten uitreikte en de leraar C. Pater Jzn., dank bracht voor zijn bijzondere wijze van lesgeven en de bereikte resultaten hiermede. Geslaagd zijn: mevr. A. Tholen Schmidt en mej. M. J. v. Scherpenzeel te Bunnik, Jac. Baars, Vianen, J. Haalboom, Driebergen, H. Bötzel, Cothen, P. Stolwijk, J. Tholen, F. A. Beemer, W. G. Miltenburg, M. J. v. Rijn en J. Th. de Vos, allen te Bunnik. Twee kandidaten afgevozen.

Op 13 maart vond de eindles plaats van de cursus Teelt van Klein Fruit, in tegenwoordigheid van het afdelingsbestuur, de Commissie van Toezicht, burgemeester E. A. M. J. v. d. Weyer van de gemeente Bunnik, wethouder A. v. 't Hoenderdal en de heer J. v. Donk, namens het Rijks tuinbouwconsulentschap Utrecht. Na het examen, afgenomen door tuinbouwvakonderwijzer C. Pater Jzn., reikte de burgemeester de diploma's en cijferlijsten uit. De heer J. v. Donk wees er op dat het een unicum is in Nederland dat een bijenteeltvereniging regelmatig tuinbouwcursussen organiseert. De heer Jac. Baars

bracht de leraar dank voor zijn onderwijs en de zeer prettige geest die steeds de lessen kenmerkte en overhandigde als blijf van waardering een complete pluimvee-inventaris.

Geslaagd zijn: mevr. S. Mulder-Kok, Soest, mej. H. F. C. Meems, Bunnik, Jac. Baars en C. Kooyman, Vianen, C. J. v. d. Water, Vreeswijk, G. J. v. d. Griff, J. Th. de Vos, W. G. Hoogstraten, G. J. P. T. Peek, J. F. C. Aben en P. Stolwijk, allen te Bunnik.
C. P.

AFDELING BORCULO

De jaarvergadering — die overigens maar zeer matig was bezocht — stond in het teken van reizen met bijen in 1958. Besloten werd, evenals in 1957 weer met de bijen naar het koolzaad in Groningen te gaan en in augustus naar de heide op de Veluwe. Reizen met bijen is en blijft nog steeds een mooie imkerssport, dat velen niet willen missen. Optimisten onder de aanwezige imkers spraken er al over om extra honingkamers mee te nemen, omdat ze vreesden dat anders de bijen geen bergplaats genoeg voor de honing zouden hebben.

Bij de bestuursverkiezing werden aftredende leden herkozen en in de plaats van de heer Ten Hoopen werd de heer B. de Groot benoemd.

Als afgevaardigde naar de jaarvergadering te Utrecht werd de heer H. J. Beek benoemd.

Besloten werd in de najaarsvergadering een bijenfilm met enige bijfilms te laten vertonen. Na de gebruikelijke verstrekking van verrassingsartikelen werd de vergadering, die in een gezonde sfeer werd gehouden en waar alle aanwezige leden aan de besprekingen deelnamen, gesloten.
De secretaris

AFDELING SOEST

De afdeling Soest hield in januari jl. haar jaarvergadering, onder voorzitterschap van de heer G. H. Grijsse. De jaarstukken werden goedgekeurd. De aftredende bestuursleden werden herkozen. Besloten werd weer imkermaterialen in depot te nemen. Tevens was aanwezig het hoofdbestuurslid de heer C. Pater Jzn., die diverse tips gaf en het een en ander vertelde uit het hoofdbestuur. Tenslotte werd het programma voor de komende maanden besproken en werd in principe besloten naar het koolzaad in de Flevopolder te gaan.
C. P.

AFDELING LEERSUM

De afdeling Leersum was op 14 januari jl. in jaarvergadering bijeen; 15 van de 20 leden waren aanwezig, evenals het hoofdbestuurslid, de heer C. Pater Jzn., die een lezing hield over: Rendabel Bijenhouden. De aftredende bestuursleden D. J. Plugygers en Stijn werden herkozen. Op 11 maart jl. is de cursus Bijenteelt voor beginners in Leersum aangevangen met 13 cursisten.
C. P.

AFDELING LOENEN A.D. VECHT

Ook met deze Utrechtse afdeling gaat het naar wens. Het hoofdbestuurslid C. Pater Jzn., hield onlangs een lezing over: Voorjaarsbehandeling en Zwermverhinderings. Het ledental in deze afdeling stijgt. De 10e maart werd de cursus Bijenteelt voor beginners aangevangen met 14 cursisten.
C. P.

AFDELING WOUDEBERG

Deze afdeling was eveneens eind januari in jaarvergadering bijeen en ook hier werden de aftredende leden herkozen in het bestuur. Ook deze afdeling wil meerdere activiteit in de toekomst gaan ontwikkelen. Als eerste punt zal dan zijn in maart of april een voorjaarsvergadering, te houden met een spreker, terwijl gratis een bijenkast verloot zal worden.
C. P.

AFDELING SCHOUWEN-DUIVELAND

De voorzitter liet over 1957 een optimistisch geluid horen. Een bijjaar als 1957 zullen we wel kunnen onthouden, omdat het niet dikwijls voorkomt dat er zoveel honing per volk werd gewonnen. Dat de jaarvergadering zo laat in het seizoen werd gehouden vond zijn oorzaak in de langdurige ziekte van de penningmeester.

Groot was de teleurstelling van de aanwezigen dat het hoofdbestuurslid, de heer De Bruyne 1½ uur voor de aanvang van de vergadering telefonisch bericht gaf

niet op de vergadering aanwezig te kunnen zijn.

De heer De Bruyne zou nl. twee jubilarissen, die in ons midden waren, huldigen en hun de medailles uitreiken.

De jubilarissen waren de heren: C. A. Hartog, die 25 jaar de functie van voorzitter der afdeling bekleedt en C. O. J. Hendrikse, die vanaf de oprichting der afdeling meer dan 34 jaar bestuurslid is. Uit het jaarverslag van de secretaris bleek o.a. dat het ledental met 6 leden was teruggelopen.

De periodiek aftredende bestuursleden, de heren Braal, Fasal en Hendrikse werden bij acclamatie herkozen.

De secretaris, de heer Geleynse stelde zijn mandaat ter beschikking, reden hiervan waren de werkzaamheden buiten het eiland, waardoor na een vrije stemming de heer Fluyt als secretaris benoemd werd.

In de pauze controleerden de heren De Vos en Fluyt de bescheiden van de penningmeester en bevonden deze in orde. Na de pauze bracht de heer v. d. Velde, afgevaardigde van de algemene vergadering 1957 verslag uit.

Voorts werd besloten om begin juni een 2-daagse excursie te houden onder leiding van de rijksbijenteeltconsulent, de heer Ir. J. Mommsers. De eerste dag zullen diverse bijenstanden van de leden op Schouwen worden bezocht; de tweede dag op Duiveland.

De heer Capelle stelde voor de leerlingen der vierde klasse van de land- en tuinbouwschool uit te nodigen waartoe werd besloten.

's Avonds na de eerste dag der excursie wordt de zomervergadering gehouden. Gevraagd zal worden Ir. J. Mommsers de film te laten draaien „Bijenhouden met succes".

Tot afgevaardigde naar de algemene vergadering werd de heer De Vos benoemd, als plaatsvervanger de heer v. d. Berge.

Na de rondvraag sloot de voorzitter de vergadering.
J. FLUYT, secretaris

AFDELING DEDEMSVAART N.S.

Onder voorzitterschap van de heer Kijk in de Vegte kwam onze afdeling op 19 maart jl. in café Huisman bijeen. Aantal bezoekers: vijftien.

Daar voor deze avond een spreker was uitgenodigd werden de leden eerst in de gelegenheid gesteld de benodigde voorjaarsruiker te bestellen waarvan, in verband met de hoge prijs, maar matig gebruik werd gemaakt. Hierna gaf de voorzitter het woord aan de heer D. van Zanten, hoofd der lagere landbouwschool te Staphorst, die als onderwerp voor deze avond gekozen had: „Financiële resultaten van de bijenhouders, verenigen van volken, enz.". Spreker zette duidelijk uiteen dat er met een eenvoudige bedrijfsvoering en een beetje goede wil ook wel wat te bereiken valt. Over de laatste drie jaar, waarvan er één wel een bij uitstek slecht honingjaar was (1956) had sprake naast de nodige aanschaf en een nieuwe honingslinger nog een zeer voordelig saldo. Hierna volgde een bespreking over het verenigen in het voorjaar. Willen we, aldus spr., van de voorjaars honing profiteren, dan is verenigen absoluut noodzakelijk.

Door de grotere verdraagzaamheid der bijen in het voorjaar kan men zonder gebruik te maken van de krantenmethode of iets dergelijks de broedkamers van twee volken eenvoudig op elkaar plaatsen maar men moet er wel zorg voor dragen dat beide broednesten precies boven elkaar komen in het midden van de kast. Hierboven plaatsen we de honingkamer met liefst zo veel mogelijk uitgebouwde ramen met fijn werk. Aan het einde van de voorjaarsdracht kan men dan door een kunstzwerm te maken er voor zorgen dat men tegen de zomerdracht weer over het volle aantal volken beschikt.

Na een kleine verversing gebruikt te hebben werden we in de gelegenheid gesteld om het een en ander dat nog niet goed tot ons doorgedrongen was, te vragen, waarvan druk gebruik werd gemaakt.

Ook werd nog besproken hoe men het publiek moet leren honing eten. Algemeen was men het er over eens dat er nog teveel slechte honing aangeboden wordt, niet alleen door de imker maar ook bij de handel hapert hier nog wel

wat aan. Want wanneer iemand, die eens een slecht stuk raathoning of een pot die te sterk verhit is geweest, zoals men ze nog wel eens in de winkels ziet staan, gekocht heeft, dan zal hij zich voor de tweede maal niet gauw meer laten verleiden om een potje te kopen, waarvan de inhoud de naam honing niet waardig is. Jammer dat er van de zijde der jongere imkers zo weinig belangstelling was voor deze zo prettige en leerzame lezing.

D. ZONDERVAN, secr.

AFDELING RENKUM

De afdeling Renkum had op het winter programma een filmavond staan, welke gegeven werd op 14 maart jl. Het werd een schitterende avond, waarvoor veel belangstelling bestond. De afdelingen Oosterbeek, Bennekom en Wageningen waren tegenwoordig. Eerst werd vertoond de Russische bijenfilm, welke aandachtig werd gevolgd. Ook de film „Van Immen en Imkers“ trok de aandacht. Verder werd nog vertoond „De Parade tijdens de verjaardag van de koningin van Engeland“ en het „8e Bloemencorso van Aalsmeer“. Beide in kleuren.

Na de pauze werd een prachtige verzameling kleurendia's vertoond, welke door de voorzitter werden gemaakt tijdens zijn vakantiereis naar het Gardameer, het Wörthermeer en Merano. Doordat de voorzitter deze dia's zelf gemaakt had, kon hij er een toepasselijke uitleg bij geven en was het alsof men de reis zelf maakte. Een hartelijk applaus aan het einde, bewees dat men zeer voldaan was met deze avond. Een zeer geslaagde avond voor imkers en genodigden.

OOGST EN DRACHT

SOEST, 18 april — Morgen 19 april gaan enige Soester imkers met hun bijen de Betuwe in (Buren en omgeving). Andere jaren vertrokken wij de 3e of 4e week in maart.

De volken zijn goed uitgewinterd, geen dode bijen op de bodem; eveneens geen verlies door sneeuwperiodes bij de reinigingsvluchten.

De volken zijn zeer ten achter in hun ontwikkeling bij een vergelijking met andere jaren. 4 april bij inspectie 1 en 2 ramen

broed, 17 april 3 ramen broed. Logisch; daar met deze koude overdag en zware nachtvorsten des nachts het voor de bijen moeilijk is de warmte op te brengen om het broed op temperatuur te houden. Ook het fruit is 3 weken achter op het bloeischema. Er zal een reis gemaakt worden door een andere groep imkers uit Soest naar het koolzaad in de Flevo-polder en wel naar Roggebotsluis. Bij oriëntatie aldaar op 17 april bleek ook deze drachtplant 14 dagen ten achter te zijn op de normale bloeitijd. Een opzichter aldaar vertelde dat tegen 15 mei het koolzaad zou bloeien. Er is daar zeer veel moerasandijvie door ons waargenomen evenals zeeaster (onafzienbare vlakten). Wij zagen ook daar op de dijk een helikopter die daar landde en zijn tanks vulde met.....? De politie dwong ons te stoppen daar het te gevaarlijk was, om langs het toestel te rijden.

De bijenmoordenaar ging na enige minuten wederom zijn tocht vervolgen. Wij hopen dat de heer Wietema onze bijen zal beschermen tegen deze moord op grote schaal.

G. H. GRIJZE

SPEUR-BIJTJES

TE KOOP: 4 simplexkasten met sterke volken compleet. Adres: Oolthuis, Koolmansdijk 2, Lievelde, bij Lichtenvoorde.

TE KOOP: 2 kastvolken, 10 raams, keuze uit 4. J. Pieters, Hoofdstraat 82, Borger.

TE KOOP: 3 prima bijenvolken in simplexkasten met toebehoren bij: J. H. v. der Maat, Stuijvesantstraat 182-184, Den Haag, telefoon 720708.

Imkersdag Valkenburg. Na 30 augustus kampeerhuisje TE HUUR op mooi afgesloten terrein, omgeving Heerlen, alleen leden-natuurlijkehebbers. Inl. letter B redactie van dit blad.

TE KOOP: gebr. simpl. en Tukkerkasten, zesraamskastjes met ramen f 4,50; bijenvolken in zesraamskastjes en simplexkasten, korfvolken en zwermen. Adres van ouds bekend. H. BRULLEMAN, Zandpad, Breukelen, telefoon 0 3462-303.

TE KOOP: wegens ziekte 10 à 11 prima bijenvolken in goede korven. M. LUBBINGS, Molenstraat 46, De Wijk, (Dr.)

100-200 goed gevlochten nieuwe korven TE KOOP GEVRAAGD. Aanbiedingen met prijsopgaaf aan BIJENSTAND DE KOERSHOF, Diepenveen.

GEVRAAGD: 3-raams honingslinger, klein model. J. van LEUVEN, Romeineweg 13, Blerick.

TE KOOP: 5 bijenvolken in kasten, 5 ledige kasten, pracht slinger, met gehele inventaris, voor bijenhouder. M. T. DE DREU, Boordijk 8, Nieuw en St. Joosland.

GEVRAAGD: een 2 of 4-raams honingslinger, liefst van het bijenhuis. Moet in zeer goede staat zijn, anders onnodig aan te bieden. Brieven aan JOH. KUIPER secr. afd. Zuidwilde Dr. A 247a.

TE KOOP: 2 sterke volken in simplexkasten. A. JUNG, Udenhoutseweg 49, Oisterwijk N.B.

TE KOOP: 2 goed bevolkte simplexkasten, slinger en event. bijenstal. J. A. JANSSEN, Wildernislaan 19, Apeldoorn, tel. 06780-2505.

V.S. — Simplex en div. andere bijenk., gereedsch. enz. Tegen elk aann. bod. BATS, De Lier, Lierweg 7, K 1745-301.

TE KOOP partij goede gebruikte dubbw. kasten, pl. dak zink, b.k., h.k., dekpl., reisl., verkl.-sch., reisljzers. Spoed gewenst. MEIJER, v. Tuylweg 84, A'dam-Z.

Bijenstand H. T. VAN DAM & Zn. - Jubbega (Fr.) - Telefoon 05165-382

levert alles op het gebied der BIJENTEELT als:

Simplexkasten, comp. met 2 br.kamers, ramen en blikjes	f 35,—
Idem, met 1 br. en honingkamer	f 34,—
Trio-kweekkast, voor het kweken van 3 koningen	f 17,—
Koninginneteeltkastje, 3 r.	f 7,50
Broedkamer	f 4,—
Honingskamer	f 3,75
Broedramen per 10 st.	f 2,—
Honingsramen per 10 st.	f 1,95
Afstandblikjes per 100	f 2,50
Metalen draaglijsten, 10 raams, p.p.	f 0,35
Zinken afstandrepen, 10 raams, p.p.	f 0,80
Bijenuitlaat op uitlaatbord	f 3,—
Koninginnerooster, zink	f 2,—
Draadrooster, de beste	f 3,—
Kastverbinders, per stuk	f 0,25
Glasramen, simplex	f 4,50
Vlieggatschuiven	f 0,60
Bijenskap met paardehaar vizier	f 4,15
Bijenskap met bolvorm vizier	f 5,—
Bijensluier, bruine tule, m. paardehaar-vizier	f 4,50
Handschoenen, zeemleer m. mouwen, p.p.	f 7,50
Handschoenen, boxleider m. mouwen, p.p.	f 8,—
Handschoenen, gummi m. mouwen, p.p.	f 6,—
Dathepijp met houtmantel	f 6,—

Beroker, blaasbalg met schutmantel	f 6,—
Carbol preparaat	f 0,50
Antie wasmot	f 0,25
Losse pijproeren	f 2,—
Koninginnehuisje	f 0,25
Ally's trap, zwermvanger	f 5,—
Staniol merkapparaat	f 2,50
Tekennetje	f 0,75
Gietlampje „Blitz“	f 5,25
Kunstraatinzetter	f 0,75
Draad per rol, plm. 100 gram	f 0,50
Wielspoortje met verwarmingsknop	f 1,85
Gaatjesapparaat	f 5,25
Raampjesgripper	f 2,—
Bijenveger, groot model	f 1,10
Korfmes met dwarssnijmes	f 1,50
Het kleine Bijenboek van Joh. A. Jousstra ..	f 2,90
Bijenteelt door J. M. v. d. Belt	f 2,25
Bijenteelt door A. S. Planting	f 1,20
Bijenteelt door S. Cancrinus	f 1,75
Koninginneteelt door J. H. Wigersma	f 1,50
Kunstraat, br.k.m. plm. 20 vel, per kg.	f 7,50
Kunstraat, h.k.m. plm. 35 vel, per kg.	f 7,50
Kunstraat, extra dun voor honingskamer, plm. 45 vel per kg	f 8,—
Werkloon, zuivere was tot kunstraat	f 1,50
Ook verwerken wij Uw ruwe raatwas en koeken tot kunstraat.	

Tevens kunnen wij U leveren: diverse soorten korven, alle gereedschap voor het slingeren van Uw honing als ook de verpakking hiervan, enz. enz. Dit is een greep uit onze meer uitgebreide prijslijst. Op aanvraag zenden wij U onze nieuwe prijslijst gaarne gratis toe.

Tevens delen wij U mede dat wij wederom op de te houden bijenmarkten komen met een zeer uitgebreide collectie artikelen.